

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Vliv cizinců na rozvoj českých hráčů v Kooperativa NBL

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. William Morea Crossan Ph.D.

Vypracoval:

Tomáš Kleinhampl

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

.....

podpis

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své bakalářské práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto bakalářskou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval panu Mgr. Williamu Morea Crossanovi, Ph.D. za jeho neustálou ochotu a rady, díky nimž jsem mohl realizovat tuto práci. Největší poděkování mu patří za zprostředkování kontaktů do čtyř týmů Kooperativa NBL, na jejichž základě jsem mohl prozkoumat prostředí české nejvyšší basketbalové soutěže.

Abstrakt

Tato práce se zabývá tím, jak domácí basketbalisté Kooperativa NBL vnímají své zahraniční spoluhráče a protihráče a zda jejich prezenci hodnotí pozitivně nebo negativně.

Teoretická část se zabývá problematikou neustále se prohlubující globalizace a s ní spojenou migrací zejména sportovců ze své mateřské země do zahraničí. Dále nastiňuje prostředí českého basketbalu a jeho přestupního řádu.

Praktická část je tvořena polostrukturovanými rozhovory s vybranými českými hráči Kooperativa NBL. Na jejich základě bylo vyhodnoceno, zda vnímají zahraniční hráče více pozitivně nebo negativně.

Název: Vliv cizinců na rozvoj českých hráčů v Kooperativa NBL

Cíle: Hlavním cílem této bakalářské práce je průzkum českého basketbalového prostředí, a jak domácí basketbalisté vnímají prezenci zahraničních basketbalistů v Kooperativa NBL.

Metody: Rešerše sekundárních dat odborné literatury a elektronických článků s cílem porozumění problematice globalizace a migrace sportovců ze svých mateřských zemí do zahraničí. Následně nastínění situace v turecké lize před a po uvolněním kvót upřesňující maximální počet zahraničních hráčů na soupisce jednoho týmu. V neposlední řadě analýza českého basketbalového prostředí. K výzkumu je doplněna následná tvorba primárních dat za pomoci polostrukturovaných rozhovorů s vybranými hráči Kooperativa NBL s cílem zjistit jejich vlastní názor za prezenci zahraničních hráčů.

Výsledky: Autor práce na základě odpovědí, které byly získány od oslovených respondentů, konstatuje, že čeští basketbalisté vnímají zahraniční hráče všeobecně pozitivně a jejich prezence je motivuje k vlastnímu zlepšení. Domácí basketbalisté jsou si vědomi i negativních aspektů, jenž zahraniční

hráči přinášejí, jako například menší počet herních minut. Přestože zprvu na ně vůbec nekladli důraz, když se na ně autor práce doptal, čeští hráči danou tematiku otočili v pozitivní motivaci a snahu se zahraničním hráčům vyrovnat a vzít si své minuty zpět.

Klíčová slova: basketbal, sportovní migrace, motivace

Abstract

This study is about how domestic basketball players in Kooperativa NBL viewing their international teammates and opponents and if their presence have more positive or negative aspects.

Theoretical part following deepening issue of globalization and its connection to sport migration mainly for sportmans who are are leaving their home countries. Next it is outlining the reality of czech basketball and its tranfer rules.

Practical part is focusing on half-structured interviews with chosen czech players from Kooperativa NBL with the goal of finding out their opinion about international players in czech basketball league.

Title: The impact of foreigners on the development of Czech players in the Kooperativa NBL

Objectives: Main goal of this study is research of czech basketball environment and how domestic players viewing the presence of international players in Kooperativa NBL.

Methods: Analysis of secondary data of professional literature and electronic articles with the aim of understanding the issue of globalization and the migration of athletes from their mother countries abroad. Subsequently, an outline of the situation in the Turkish league before and after the release of quotas specifying the maximum number of foreign players on the roster of one team. Finally, an analysis of the Czech basketball environment. The research is complemented by the subsequent creation of primary data with the help of semi-structured interviews with selected Kooperativa NBL players in order to find out their own opinion about the presence of foreign players.

Results: Based on the answers obtained from the interviewed respondents, the author of the thesis states that Czech basketball players perceive foreign players in a generally positive way and their presence motivates them to improve themselves. Domestic basketball players are also aware of the negative aspects that foreign players bring, such as a smaller number of playing minutes. At first, they did not emphasize them at all, but when the author of the thesis asked about them, the Czech players turned the topic into positive motivation and an effort to get their minutes back.

Key words: basketball, sport migration, motivation

OBSAH

1	Úvod	11
2	Historie českého sportu	13
3	Globalizace	16
3.1	Globalizace ve sportu.....	17
4	Migrace.....	18
4.1	Pohnutky k migraci.....	18
4.2	Migrace ve sportu	19
4.2.1	Situace v turecké lize	21
4.2.2	Porovnání herního času tureckých a zahraničních hráčů.....	23
4.2.3	Dopad uvolnění kvót maximálního počtu zahraničních hráčů na Tureckou TBSL	25
4.3	Český basketbal	27
5	Přestupní řád České basketbalové federace.....	29
5.1	Pravidla pro hlášení přestupů.....	29
5.1.1	Rozhodování o přestupech.....	29
6	Cíl práce.....	31
7	Metodická část.....	32
7.1	Sekundární data.....	32
7.2	Primární data.....	33
8	Analýza rozhovorů s hráči Kooperativa NBL	37
8.1	Basketbal jako živobytí.....	37
8.2	Analýza motivace odjet do zahraničí.....	38
8.3	Důvody, proč se hráči ze zahraničí vrátili zpět do České ligy.....	40
8.4	Vliv zahraničních hráčů	41
8.5	Pozitiva x negativa zahraničních hráčů	42
8.6	Chování a profesionalita zahraničních hráčů.....	43

9	Diskuse	45
10	Závěr a doporučení	47
10.1	Shrnutí zkoumaných dat	47
10.2	Přínosy práce a doporučení.....	49
	Seznam literatury	51
	Seznam obrázků tabulek a grafů.....	54
	Seznam příloh	55

1 ÚVOD

S neustále postupující globalizací ve světě a s ní spojenou migrací dochází ke snazší mezinárodní komunikaci. Díky odstraňování překážek pro volný pohyb pracovní síly, zboží, služeb a kapitálu, je pro člověka mnohem jednodušší odcestovat do jiné země. Mícháním kultur se eliminují kulturní šoky z přesunu z jedné země do jiné, a tak je stále častější migrace do ekonomicky i politicky více vyspělých zemí. Tento jev se týká i světa sportu. Sportovci se mohou díky takřka bezbariérovému přesunu přestěhovat ze své mateřské země do zahraničí, kde dokáží maximálně naplnit svůj potenciál v dané disciplíně. Motivátory pro přesun do zahraničí pro sportovce nemusí být pouze maximalizace svého potenciálu, ale i lepší ekonomická situace, díky níž se mohou postarat o své rodiny. Naproti tomu někteří sportovci nemusí svou kvalitou dosahovat na kvalitu domácích soutěží, a proto se rozhodnou odcestovat do méně náročných lig, kde mohou dostat větší herní prostor.

Výhody migrujících sportovců jsou značné i pro soutěže, do kterých se zahraniční hráči rozhodnout přesunout. Příliv kvalitních hráčů ze zahraničí zkvalitňuje danou soutěž a zároveň ji může dělat i více atraktivní z pohledu sponzora, který na základě vyšší popularity bude do dané soutěže investovat větší sumu peněz. Zároveň se zvyšuje popularita i z pohledu fanouška a díky větší sledovanosti může daná soutěž získat další obnos peněz. Avšak příliš velký přísun migrujících sportovců bere příležitost domácímu talentu.

Velmi oblíbenou destinací pro basketbalové hráče ze zahraničí, zejména z USA, kteří se nedokázali prosadit v kvalitnějších zámořských nebo evropských ligách, je česká Kooperativa NBL. Většina předních týmu české nejvyšší basketbalové soutěže spoléhá právě na přísun takových hráčů, na nichž staví svou hru a český talent upadá do pozadí. Jaký mají zahraniční hráči vliv na domácí prostředí, se dá zkoumat z různých úhlů pohledu. Autor této práce se pomocí rešerše sekundárních dat a polostrukturovaných rozhovorů rozhodl zjistit, jak danou problematiku vnímají hráči samotní. Významné bylo získat subjektivní názory vybraných českých hráčů aktuálně hrajících v Kooperativa NBL a sebrat jak pozitivní, tak negativní názory na prezenci zahraničních hráčů v jejich domácím prostředí.

Zásadní motivací pro vytvoření této práce je zpracování dat, na základě kterých by mohli trenéři a funkcionáři českých basketbalových týmů postupovat při co možná nejefektivnějším propojení využití zahraničních hráčů a rozvoje domácího talentu.

2 HISTORIE ČESKÉHO SPORTU

Sport má v České republice obrovskou historii a tradici. Úspěch českých sportovců na zahraniční scéně byl vždy chloubou této země. Ať už to byli hokejisté v Naganu 1998, vítězství Petry Kvitové na Wimbledonu v letech 2011 a 2014, úspěchy v zimních sportech Marty Sáblikové, Ester Ledecké, Evy Samkové nebo historické stopy, které za sebou zanechali Emil Zátopek, Věra Čáslavská a mnoho dalších. Česká republika zažila a stále zažívá mnoho sportovních úspěchů jak týmových, tak i ve sportech pro jednotlivce. Mezi sporty, ve kterých se českým sportovcům daří nejvíce, patří určitě hokej a jiné zimní sporty, dále atletika, tenis a z historie můžeme zařadit i sportovní gymnastiku. Samozřejmě se najdou i jedinci, kteří vynikají ve sportech ne tolik typických pro Českou republiku, jako je třeba Lukáš Krpálek v judu nebo vycházející hvězda šermu Alexander Choupenitch. Zapomenout se nedá ani na fotbal. Přece jen druhé a třetí místo z Mistrovství Evropy z let 1996 a 2004 jsou velké úspěchy. K tomu má Česko, respektive Československo, dva držitele zlatých míčů v podobě Pavla Nedvěda a Josefa Masopusta (Českoslovenko), což je stejně jako má například Španělsko.

Pro tuto práci budou ale zajímavější sportovci, kteří dělají České republice dobrou pověst i mimo reprezentaci jako takovou. To jsou totiž sportovci, kteří hrají v různých koutech světa, čímž roznáší povědomí o Česku pravidelně, a to nejen po dobu mezinárodních turnajů nebo závodů. Čeští sportovci se tak dostanou do podvědomí zahraničních fanoušků, ale i sponzorů, pořadatelů a dalších vlivných lidí. Tento fakt může být klíčový pro další rozvoj sportu. Díky tomu, že Česká republika bude produkovat sportovce světové úrovně a posílat je do světa, může získat mnohem větší šanci na pořádání turnajů a závodů světových měřítek. České týmy si budou moci říkat o větší částku za hráče odcházející z českých lig a soutěží. Tyto peníze lze investovat do mládeže, do stadionů, do cestovního ruchu a do rozvoje sportu jako takového.

Zahraníční soutěže jsou pro nejlepší české sportovce stále atraktivnější v porovnání s těmi našimi, což není špatně, jen to Česká republika musí správně využít. Skvělou stopu dělají fotbalisté zejména v německé lize, kam dlouhodobě odcházejí čeští hráči. Patrik Schick je podle webu Fotmob (2022) považován za jednoho z nejlepších útočníků německé Bundesligy. Rudi Völler, bývalý německý fotbalový útočník, v daném rozhovoru pro Fotmob řekl: „*Pro mě je Patrik Schick momentálně jeden z nejlepších útočníků na světě.*“ K tomu je doplněn Adamem Hložkem, který se v nabitě konkurenci

Bayeru Leverkusenu skvěle prosadil. Historicky je třeba zmínit Jana Kollera nebo Tomáše Rosického, kteří se spolu s Petrem Čechem zasloužili o renomé českých fotbalistů v Anglii. Stejně tak by se dali jmenovat sportovci z jiných sportů jako je hokej nebo házená, kteří se prosazují v nejlepších světových ligách. Pro tento výzkum bude mít však hlavní slovo basketbal. Konkrétně se bude zabývat tím, jak se čeští hráči dokáží prosadit v nejlepších ligách světa jako je americká NBA, španělská ACB anebo v týmech pravidelně hrající Euroligu.

Basketbal je populární kolektivní sport zejména v Americe. První variaci basketbalu vytvořil Dr. James Naismith v roce 1891 jako zpestření zimní sportovní přípravy pro své studenty (Nerad, Velenský, 1983). Basketbal si prošel několika inovacemi, jeho oblíbenost však rychle rostla. Na Olympijských hrách se tento sport objevil poprvé v roce 1936.

Český basketbal se rozhodně neřadí mezi nejhorší na světě, bohužel se ale ani zdaleka nepřibližujeme světové špičce. První česká liga mužů vznikla až v roce 1993 a dnes nese název Kooperativa Národní basketbalová liga (Velenský M., Velenský E., 1994). Úspěšnost českých hráčů v největších basketbalových ligách světa (např. NBA – National Basketball Association, ACB nebo Euroliga) není chvályhodná. Tato problematika se stala zásadním důvodem pro vznik této práce.

Individuálně měla Česká republika v celé 75leté historii NBA jen pět hráčů a z toho nejznámější jsou pouze dva, kteří se zde prosadili. Jiří Welsch měl úspěšné období v Boston Celtics a Tomáš Satoranský, který si během své šestileté kariéry zahrál hned za několik týmů nejprestižnější basketbalové ligy.

Když se vezme v potaz fakt, že český basketbal položil své základy už v roce 1897, tak je počet pěti hráčů v NBA za celou historii nedostačující. Autor této práce si i na základě příkladu z hokeje, který po proniknutí na americký trh přináší českému sportu bonusy, vybral sport, který má potenciál přinést České republice další slávu, a to basketbal. Česká republika se může pyšnit skvělými hráči působícími v zahraničí (Ondřej Balvín, Patrik Auda a další), do NBA a dalších světových lig se ale prosadila doslova jen hrstka z nich. Na reprezentační scéně se České republice přitom až do 80. let 20. století velmi dařilo. Dvanáct medailových úspěchů od roku 1935 do roku 1985 a hned několik účastí na Olympijských hrách i na Mistrovství světa a Evropy. Po roce 1985 zůstaly Česku už jen účasti na těchto vrcholových akcích, již ale bez medailových úspěchů. Co je ale

pro český basketbal pozitivní, je skutečnost, že i v tomto sportu má za sebou Česko úspěšnou historii a stále se dokáže pravidelně kvalifikovat na závěrečné turnaje. Z tohoto faktu a ze skutečnosti, že Česká republika spolupřádala Mistroství Evropy v basketbalu mužů v roce 2022, se dá indikovat potenciál pro český basketbal a jeho vrácení se na pomyslný vrchol. Proto má tedy smysl se danou problematikou okolo basketbalu zabývat a zjišťovat, proč se českým hráčům nedaří prosadit se do výkonnostně kvalitnějších zahraničních lig.

Zásadním důvodem pro tvorbu této práce je získání povědomí o tom, jak se českým hráčům daří se prosadit v domácím prostředí Kooperativa NBL v konkurenci značného množství zahraničních hráčů, kteří jsou často herně upřednostňováni. To, že je Kooperativa NBL plná zahraničních hráčů, je skutečnost, která může stát v cestě rozvoje českých talentovaných hráčů. Pro naše hráče nemusí být lehké se v brzkém věku odloučit od rodiny a sbírat zkušenosti v zahraničních ligách. Stesk po domově může ovlivnit psychiku a výkony hráčů, kteří se v raném věku rozhodnou vycestovat do zahraničních lig. I tento faktor je třeba brát v úvahu, protože může vyústit v nekvalitní sportovní výkony při zahraničním angažmá, což vede k návratu českých basketbalistů domů. Vrcholem jejich kariéry pak může být pouze česká Kooperativa NBL nebo nižší zahraniční soutěže. V úvahu bude brána i možnost, že zahraniční hráči mají na ty české pozitivní vliv, a naopak jejich přítomnost v Kooperativa NBL napomáhá rozvoji českých hráčů. Jedním z hlavních úkolů této práce je odhalení hráčského pohledu na danou problematiku. Konkrétně by mělo dojít ke zjištění, zda hráči vnímají přítomnost zahraničních hráčů v Kooperativa NBL jako bariéru pro jejich basketbalový rozvoj, nebo naopak jako kladný aspekt v podobě motivace pro vlastní zlepšení zapříčiněné snahou vyrovnat se zahraničním spoluhráčům a protihráčům.

3 GLOBALIZACE

Abychom pochopili význam zahraničních hráčů v domácích ligách, musíme si vysvětlit pojem globalizace z obecného i sportovního hlediska. Globalizace je proces, který nelze jednoznačně definovat. Názory autorů se liší zejména v oblastech a oborech, kterým se daní autoři věnují.

Dvojice ekonomů Fárek a Kraft (2012) popisují globalizaci jako „*všeobecné rozvolňování bariér mezinárodního transferu technologií, toků kapitálu, migrace, zahraničních investic a mezinárodního obchodu.*“ Jedná se tedy o jakési světové propojení, kdy se jednotlivé země snaží odbourávat bariéry typu cel či státních hranic za účelem co nejefektivnějšího obchodu. Dle této dvojice se globalizace vlivem nových komunikačních a informačních technologií neustále zrychluje.

Tuto definici podporuje i autor Pichanič (2004), který globalizaci definuje podobně, a to jako „*těsnější integraci zemí a obyvatel světa, která je způsobena enormním snížením nákladů na dopravu a komunikaci a odstranění bariér pro volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a znalostí a v určité míře i lidí.*“

Na základě výše zmíněných definic můžeme konstatovat, že o globalizaci se bavíme jako o souboru ekonomických, sociálních, kulturních a dalších procesů. Hlavním cílem globalizace je osvobození mezinárodního obchodu pomocí odstranění různých bariér za účelem efektivního pohybu kapitálu, informací, práce a dalších faktorů.

Avšak globalizace se ne vždy musí brát jako pozitivní aspekt. Vyspělé státy s vysokou hodnotou klíčových ekonomických ukazatelů z tohoto jevu dokáží velmi dobře těžit. Ať už ziskem levné pracovní síly, či například přesunem nákladných výrobních procesů do zemí a míst s nižšími náklady nebo s vyšším výskytem potřebných surovin. Naopak méně vyspělé země na globalizaci trápí právě odlivem pracovní síly, která hledá lepší ekonomickou i sociální situaci ve vyspělých zemích. Zároveň jsou pod vlivem vyspělých ekonomik, které na území těchto zaostalých států produkují svou výrobu a upozadují tak domácí producenty, kteří buď zbankrotují, nebo jsou nuceni své podnikání přesunout do jiných zemí.

Může se tedy zdát, že globalizace je pozitivní jev, který přibližuje jednotlivé státy. Přestože však umožňuje efektivní a bezbariérové obchodování a přesouvání kapitálu

z místa na místo během mrknutí oka a vytváří tisíce nových pracovních pozic, tak se kvůli ní zároveň více a více rozevírají nůžky rozdílu mezi vyspělými a zaostalými zeměmi.

3.1 Globalizace ve sportu

Když se bavíme o globalizaci s ohledem na tuto práci, musíme se podívat na to, jak tento jev kromě obecného pohledu ovlivňuje sportovní svět. Stejně tak jako se globalizace dotýká sociálních, ekonomických, kulturních a dalších odvětví, tak se dotýká i sportu, a to hned z několika úhlů pohledu.

Dle Sekota (2008) existuje několik faktorů, které působí na sportovní globalizaci. Patří mezi ně například etnické, finanční či mediální procesy. Na jejich základě můžeme globalizaci ve sportu dělit do několika podkategorií.

- A) Globální financování sportu pomocí marketingových propagací, například reklama, ale patří sem i sponzoring a samozřejmě peníze, které kluby dostávají z transferů svých hráčů.
- B) Sportovní osobnosti, které migrují ze své domácí země do cizí. Zde se nebavíme pouze o hráčích, ale i trenérech, manažerech nebo agentech.
- C) Neustále se rozšiřující medializace sportovních událostí po celém světě.
- D) Bohaté země, jež vyrábějí sportovní potřeby, sportovní výbavu a sportovní výstroje a výzbroje využívající levné pracovní síly, mohou tyto produkty distribuovat po celém světě se sníženými náklady.
- E) Rozvoj základních hodnotových principů jako je sport pro všechny, ale i základní sportovní pojmy jako amatérismus a profesionalismus.

Sekot (2008) dále popisuje fenomén globalizace ve sportu jako jev, který nemá jasně dané své vymezení a účinky. Stejně jako bylo zmíněno výše v kapitole Globalizace, tak i na globalizaci ve sportu se dá nahlížet z pozitivního i negativního hlediska. Pozitivní pohled sleduje cestu atleta za plněním si svých snů, kterých díky vlivům globalizace může dosáhnout efektivněji a nemusí čelit tak velkým překážkám jako tomu bylo v minulosti. Negativní pohled naopak sleduje přílišnou medializaci a komercializaci, která často zatmaví pohled atleta, který s vidinou velké slávy a bohatství nedělá během své kariéry racionální rozhodnutí a promarní tak svůj potenciál (Sekot, 2008).

4 MIGRACE

Když budeme chtít definovat migraci, narazíme stejně jako u globalizace na problém s nejednoznačným vymezením této problematiky. Jako migranta definují Fárek a Kraft (2012) takto: „*osoba žijící mimo svou mateřskou zemi déle než jeden rok.*“

Stejně jako na globalizaci, tak i na migraci, můžeme pohlízet z pozitivního i negativního hlediska. Na jednu stranu možnost migrace dává nesmírné množství možností. Zde se můžeme bavit o fenoménu „brain gain“, který se dá definovat jako příliv kvalifikované pracovní síly z rozvojové země do rozvinuté (Fárek a Kraft, 2012). Vyspělé země tedy lákají vystudované odborníky z méně vyspělých zemí na lepší sociální a ekonomickou situaci, čímž se zbavují velkého množství nákladů na jejich vzdělání. Často mají tito lidé i nižší mzdové požadavky a jsou ochotni zastávat pracovní pozice, kterým se domácí obyvatelstvo vyhýbá. To přirozeně snižuje v dané zemi tlak na růst výše mzdových sazeb. Pozitivní účinek to má i pro země, ze kterých tito vystudovaní odborníci odcházejí, protože ti si často své peníze nespoří. To, co neutratí za svou primární spotřebu v hostitelské zemi, posílají zpět svým rodinám v domácí zemi, čímž pomáhají její prosperitě.

Každá mince má však dvě strany, čímž se dostáváme k fenoménu typickému pro méně vyspělé země. Nese název „brain drain“ a definuje se jako odliv kvalifikované pracovní síly z rozvojové do rozvinuté země (Fárek a Kraft, 2012). Tento fenomén znamená pro domácí ekonomiku značné množství vynaložených peněz na vzdělání svých obyvatel, kteří se pak ale rozhodnou migrovat do vyspělých zemí s vidinou vyššího ekonomického zisku. Fundamentálním negativním dopadem migrace jsou však kulturní šoky. Migranti často cestují přes půl světa do zemí, které ani zdaleka nepřipomínají jejich domov a může pro ně být velmi obtížné aklimatizovat se v nových kulturních podmínkách. To často vyústí v nepokoje ve společnosti, zvýšenou kriminalitu, či v tvorbu ghett.

4.1 Pohnutky k migraci

Dle Fárka s Kraftem (2012) existují pro migraci tři hlavní důvody:

- A) Vidina většího ekonomického prospěchu
- B) Opuštění špatně fungujícího státu
- C) Síť přátel a rodinných příslušníků, kteří již migrací prošli a byla pro ně prospěšná

Výše zmíněné motivy pro migraci se týkají ekonomických aspektů. Pro tuto práci je ale hlavním důvodem migrace hráčů zejména zisk zkušeností a dovedností. Mimo to ale i ambice poměřit si své síly v ligách s vyšší úrovní, než má liga domácí. To platí pro migraci zahraničních hráčů do České Kooperativa NBL i pro migraci českých hráčů do kvalitnější zahraničních lig.

Motivy k migraci pomocí tzv. push and pull faktorů historicky popsal Lee (1966). Jak již z anglického názvu vyplývá, push faktory jsou takové faktory, které negativně působí na domácí zemi a vytlačují z ní domácí obyvatelstvo do zahraničí. Těmito faktory mohou být válečné konflikty, mizerná politická situace nebo již výše zmíněná vidina vyššího ekonomického zisku v zahraničí. Naopak pull faktory jsou takové faktory, které využívají hostitelské země, aby přilákaly obyvatele z jiných zemí. Mezi tyto faktory můžeme řadit vyšší vyspělost hostitelské země, kvalitnější sociální systém nebo možnosti vzdělání či větší různorodost pracovních míst. V otázce sportu, v tomto případě basketbalu, si můžeme všimnout, že u basketbalistů motivy k migraci spadají do kategorie pull faktorů. Výraznými motivy pro sportovní migraci jsou totiž ambice zahrát si v kvalitnějších ligách, nebo si vydělat více peněz díky vyšší medializaci a komercializaci kvalitnějších zahraničních lig.

4.2 Migrace ve sportu

Globální úspěch pro sportovce v nejvyšších světových ligách, zejména těch basketbalových jako je NBA, Euroliga či španělská ACB, je často orámován prestiží a finanční kompenzací. Tu si nižší evropské soutěže a konkrétně česká Kooperativa NBL zpravidla nemohou dovolit. Ale úspěch, a především pak rozvoj sportovců v těchto věhlasných ligách, je často ovlivněn jejich kulturní identitou. Maguire (2005) tento jev nazývá „sportovně-industriální komplex“ a říká, že tento fenomén se vyskytuje ve strukturální, institucionální, ideologické a kulturní dimenzi. Propojení sportu a kultury spolu s finančními prostředky vlastníků sportovních klubů – pro tuto práci konkrétně basketbalových – tedy rozhoduje o tom, jak bude trh s hráči vypadat a o které z nich bude největší zájem.

Globální pohyb atletů můžeme z pohledu ekonomiky chápat jako pohyb komodit napříč celým světem a lze ho považovat za dopad neustále se rozvíjející globalizace. Přirozeně jsou atleti narození v méně vyspělých koutech světa vábeni a pohlceni

vyspělými zeměmi, které jim ze sportovního, ale i osobního hlediska, přinášejí mnohem větší prestiž, kvalitu tamních soutěží a lig, a zejména vyšší finanční ohodnocení.

Sportovci, kteří opouštějí domácí soutěž za vidinou lepší sportovní a finanční situace, perfektně reprezentují fenomén „brain drain“ (Andreff, 2009). Tento termín označuje situaci, kdy největší sportovní talenty nezůstávají ve svých domácích soutěžích, ale odcházejí právě do výše zmíněných lig a soutěží jako je NBA, Euroliga nebo Španělská ACB. Atleti opouštějí své rodné země za účelem sebezvoje a zhodnocení sebe sama a jejich získaných dovedností, které přerostly finanční a sportovní možnosti domácích soutěží (Andreff, 2009).

Na druhou stranu vyspělé země, které světovým sportovcům dokáží nabídnout vyšší ohodnocení, riskují ztrátu vlastní identity. V důsledku přijímání nadměrného množství migrujících hráčů, může být negativně ovlivněn rozvoj domácích atletů a mohlo by to v dané zemi způsobit i kulturní nepokoje. Proto se zainteresované strany často přiklánějí k ustanovení množstevních kvót. Specificky se zaměřují na počet zahraničních hráčů, které mohou mít jednotlivé týmy na svých soupiskách. Tyto kvóty mají zpravidla za úkol ochránit rozvoj domácích mladých talentovaných sportovců, kteří jsou trénováni pro budoucí reprezentaci své rodné země (Hardman a Iorweth, 2014). Z pohledu Maguira (2011) jsou tyto kvóty určeny pro zachování kulturní identity, která by mohla být v důsledku velkého přílivu migrujících hráčů narušena a riskovala by se tím i loajalita lokálních fanoušků. Crossan a Ruda (2019) říkají, že využití nebo nevyužití kvót na migrující atlety se odvíjí především od kulturní pozice ve sportu v jednotlivých státech.

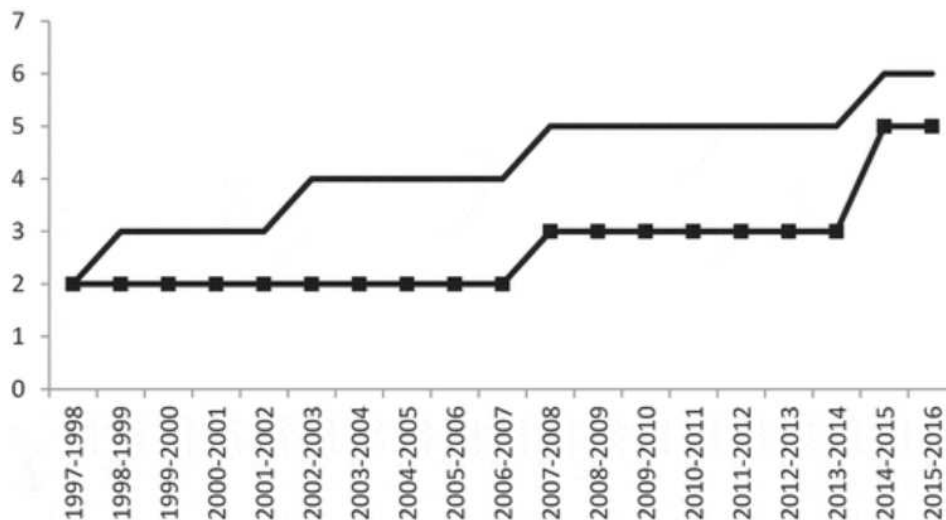
Tyto kvóty, ale i transfery a stále se zvyšující hráčské platy, které byly stanoveny rozličnými stakeholdery pro určitou úroveň kontroly, přinesly nezamýšlené následky. Například uvolnění kvót na počet migrujících hráčů na soupisce nebo přímo na hřišti ve skutečnosti kontinuálně snižuje počet herních minut domácích hráčů (Özmen, 2012). Podobně je to s hráčskými platy, které v poslední době často přerůstají hráčovu hodnotu. Týmy jsou nuceny zaměstnávat atlety za peníze, které leckdy neodpovídají jejich sportovní výkonnosti (Campa, 2022). Zainteresovaní stakeholderi jsou tedy nuceni dobře promyslet, jaké kvóty na svou domácí soutěž uvalí a jak přísné budou. Následně musí zvolit, jaké hráče budou zaměstnávat, aby nedocházelo k jejich přeplácení i při nedostatečné kvalitě předváděné hry.

4.2.1 Situace v turecké lize

V Turecku je basketbal, hned po fotbale, druhým nejoblíbenějším sportem a v posledních dvou dekádách doznává stále rostoucí popularity (Özmen, 2019). Turecká basketbalová liga, konkrétně Turkish Basketball Super League (TBSL), byla založena v roce 1966 a je momentálně třetí nejlepší Evropskou ligou hned po Eurolize a španělské ACB (ESPN.com, 2023). Turecká liga má šestnáct účastníků pro základní část, což je o čtyři více, než má Česká Kooperativa NBL.

Turecká TBSL aplikuje na svou ligu kvóty pro množství zahraničních hráčů, které dělí do dvou skupin. Rozlišuje jak počet zahraničních hráčů, kteří mohou být zapsáni na dvanáctimístné soupisce jednotlivých týmů, tak zároveň i maximální počet zahraničních hráčů, kteří se mohou v jeden čas objevit na palubovce při samotné hře (Özmen, 2019). Graf 1 pomocí plné linky vyobrazuje maximální možný počet zahraničních hráčů na dvanáctičlenné soupisce, tečkovaná linka pak vykresluje maximální počet zahraničních hráčů, kteří mohou být ve stejný čas na palubovce při hře. Horizontální osa znázorňuje roky jednotlivých sezón a na vertikální ose je vidět počet zahraničních hráčů. Z tabulky lze vyčíst kontinuální nárůst zahraničních hráčů, kteří se mohli dostat na soupisku nebo i přímo na palubovku během hry v tureckých týmech. V sezóně 1997/1998 bylo možné zapsat na dvanáctičlennou soupisku jednotlivých týmu pouze dva zahraniční basketbalisty a stejný počet zahraničních hráčů se mohl ocitnout ve stejný čas na palubovce. Už v sezóně 2015/2016 byly však kvóty zřetelně povoleny a týmy mohly na své soupisky zapsat až 6 zahraničních hráčů. Celá základní pětka tak mohla být tvořena migranty, jelikož se ve stejný čas na palubovce při hře mohlo potkat pět zahraničních hráčů (Özmen, 2019).

Graf 1: Vývoj kvót vztahujících se na počet zahraničních hráčů v Turecké basketbalové lize 1997/1998-2015/2016

Zdroj: Short-term impact of a foreign player quota liberalisation policy on domestic player performance: evidence from a regression discontinuity design. M. Utku Özmen.

Procentuální porovnání herního času pro turecké (domácí) hráče taktéž nemluví v jejich prospěch. Od sezóny 1997/1998 až do sezóny 2006/2007 bylo pro turecké hráče vyhrazeno až 60 % celkových minut, které se v dané sezóně odehrály. Z nadpoloviční procentuální porce minut bylo domácím basketbalistům v průběhu sezón od ročníku 2007/2008 až po ročník 2013/2014 ukrojeno dalších 20 %. Měli tak k dispozici pouhých 40 % herních minut z celkového počtu minut odehraných v sezóně (Özmen, 2019). V současné době nemají domácí basketbalisté žádné zaručené minuty, a to kvůli kvótám, které jsou aktuálně v Turecku aplikovány. Týmy v turecké nejvyšší soutěži totiž mají možnost v jeden čas mít na herní ploše všech pět hráčů zahraniční národnosti a na celkové soupisce mají povoleno zapsat až šest zahraničních basketbalistů. Když se tedy situace vyžene do extrému, turecké týmy mohou odehrát celou sezónu bez použití jediného domácího hráče, což značně ovlivňuje jejich rozvoj, a tím i výkonnost tureckého národního týmu (Özmen, 2019). Mimo jiné dokázaly turecké týmy díky různým kličkám zařadit na své soupisky dokonce větší počet zahraničních hráčů než jen šest. Příkladem může být placení takzvané „daně z luxusu“, kdy si týmy z TBSL mohly na své soupisky zapsat další zahraniční hráče pod podmínkou zaplacení pokuty za porušení kvót pro

maximální počet zahraničních hráčů na jedné soupisce Özmen (2019). Další často používaná klíčka dle Özmena (2019) byla možnost uvádět zahraniční hráče jako turecké, pokud strávili v nejvyšší soutěži alespoň tři sezóny.

4.2.2 Porovnání herního času tureckých a zahraničních hráčů

Özmen (2019) provedl průzkum, ve kterém porovnával počet zahraničních hráčů k poměru maximálního povoleného množství hráčů na jedné soupisce. V sezónách 2012/2013 a 2014/2015 měly týmy povoleno zapsat na svou soupisku až pět zahraničních hráčů a využívaly toho často, když na každé soupisce bylo v průměru 4,7 zahraničních hráčů. Pro další dvě sezóny daného průzkumu, tedy sezóny 2014/2015 a 2015/2016, mohly týmy zapsat na svou soupisku o jednoho zahraničního hráče více, tedy šest. Znovu toho využily na maximum, když průměrně na své soupisky zapisovaly 5,9 zahraničních hráčů (Özmen, 2019).

Následně Özmen (2019) porovnával výkonnosti zahraničních hráčů s těmi domácími na základě hodnocení indexu výkonnosti (dále bude označováno pod anglickou značkou „PIR“). Tento index je basketbalová matematicko-statistická formule, která se využívá v Eurolize, EuroCupu a v různých dalších evropských soutěžích včetně Turecké TBSL a zahrnuje tyto faktory: $(\text{body} + \text{doskoky} + \text{asistence} + \text{zisky} + \text{bloky} + \text{získané fauly}) - (\text{minuté střely} + \text{minuté trestné hody} + \text{ztráty} + \text{zablokované střely} + \text{způsobené fauly})$. Dále přidal ukazatele jako jsou index výkonnosti přepočítaný na minuty (PIR_pm), procentuální úspěšnost dvoubodových a třibodových pokusů a pokusů z trestných hodů (Özmen, 2019). Všechny tyto ukazatele jsou zachyceny v Tabulce 1.

Tabulka 1: Porovnání výkonnosti mezi zahraničními a domácími basketbalisty v sezónách 2012/2013 až 2015/2016.

	Over four seasons		Before the policy change		After the policy change	
	Foreign	Domestic	Foreign	Domestic	Foreign	Domestic
PIR	11.8	5.0	11.9	5.8	11.7	4.1
PIR_pm	0.45	0.28	0.47	0.31	0.44	0.25
2-point shooting (%)	52	49	52	49	51	49
3-point shooting (%)	35	29	34	29	35	29
Free-throw (%)	73	66	72	65	74	65

Zdroj: Short-term impact of a foreign player quota liberalisation policy on domestic player performance: evidence from a regression discontinuity design. M. Utku Özmen.

Na první pohled se může zdát, že se čísla v tabulce 1 příliš nemění. Výrazné změny v produktivitě domácích hráčů však přišly právě při změně kvót pro maximální počet zahraničních hráčů. Mezi sezónami 2013/2014 a 2014/2015 vzrostl počet hráčů na soupisce jednoho týmu z pěti na šest. Právě během tohoto období klesl průměrný PIR tureckých hráčů z původní hodnoty 5.8 na 4.1, z čehož vyplývá 30% propad ve výkonnosti domácích basketbalistů (Özmen, 2019). Výrazně se zhoršila i statistická úspěšnost na jednu minutu hrací doby. Po změně kvót mezi sezónami 2013/2014 a 2014/2015, které jak již bylo výše zmíněno, nezaručovaly domácím basketbalistům žádný hrací čas, klesla jejich úspěšnost ve statistických údajích na jednu minutu. Hráči na sebe brali méně střel, měli nižší úspěšnost při střelbě, snížil se počet asistencí, které vyprodukovali. Na druhou stranu se zvýšil počet faulů zaviněných tureckými hráči (Özmen, 2019).

Změna pravidel upravující počet zahraničních basketbalistů na soupisce, případně na hrací ploše každého týmu, výrazně ovlivnila způsob hry v Turecké TBSL. V průběhu sledovaných čtyř sezón od ročníku 2012/2013 až po ročník 2015/2016 se bodový průměr jednoho týmu na zápas příliš neměnil. V první ze sledovaných sezón týmy v průměru skórovaly 77 bodů, v poslední sezoně sledovaného období pak dosahovaly bodů 80 (Özmen, 2019). V počtu bodů na zápas se tedy dle průzkumu Özmena (2019) nedá

registrovat výrazná změna. Velkou změnu Özmen (2019) zaznamenal ve výsledcích jednotlivých zápasů, když v prvních dvou sledovaných sezónách, tedy ročnicích 2012/2013 a 2013/14, končilo až 54 % zápasů výsledným rozdílem nižší než 10 bodů. Po změně pravidel, jež anulovala zaručený hrací čas pro turecké hráče, tedy v sezónách 2014/2015 a 2015/2016, počet zápasů končících menším než desetibodovým rozdílem, vystoupal až na 65 %. To znamená takřka 10% zvýšení vyrovnanosti ligy na základě benevolentnějších kvót upravujících maximální počet zahraničních hráčů na jedné soupisce tureckého týmu (Özmen, 2019).

4.2.3 Dopad uvolnění kvót maximálního počtu zahraničních hráčů na Tureckou TBSL

Před změnou politiky týkající se maximálního počtu zahraničních hráčů na jedné soupisce tureckého týmu – a především maximálního počtu zahraničních hráčů, kteří mohli být ve stejný moment na hrací ploše – se domácí basketbalisté mohli spolehnout na minimální počet 80 minut z celkových 200 herních minut. Tedy turečtí hráči byli před touto změnou na palubovce vždy v alespoň 40 % herního času. To nutně vyústilo v kreativní využití tureckých basketbalistů a trenéři byli nuceni připravovat ofenzivní taktiky zakončené domácími hráči (Özmen, 2019). To se ale změnilo před sezonou 2014/2015. Kvóty upravující maximální počet zahraničních hráčů, kteří se mohli potkat na hrací ploše ve stejný hrací čas, nadále nezaručovaly žádný herní čas pro domácí basketbalisty. Tím pádem se mohla celá základní pětka za určitých okolností, týkajících se rotace hráčů, celý zápas skládat pouze ze zahraničních basketbalistů. Özmen (2012) dokonce řekl: „Zahraniční hráči hrající v Turecké TBSL jsou v průměru talentovanější než turečtí basketbalisté“. Pro domácí hráče se stalo nesmírně obtížné získat snesitelné množství herního času po výše zmíněném uvolnění kvót pro maximální počet zahraničních hráčů.

Özmen (2019) tvrdí, že po úpravě těchto kvót zastávají turečtí basketbalisté druhořadé role v podobě umožňování odpočinku zahraničních hvězdných hráčů a vykonávání taktických faulů na základě trenérských požadavků. Jak již bylo v textu výše zmíněno, domácí basketbalisté se dopouštějí většího množství faulů na jednu minutu herního času. To je z jedné strany zapříčiněno trenérskou taktikou, kdy jsou turečtí hráči využíváni pro páchání taktických faulů. Účelem je co nejrychlejší zastavení herního času, které vyústí ve více času na ofenzivní akci, nebo vede k vyčerpání hvězdných hráčů soupeřova týmu. Na druhou stranu Özmen (2019) říká, že: „Je zde i možnost, že turečtí

hráči se chovají více agresivně, aby se ukázali trenérovi s vidinou zisku většího počtu herních minut.“

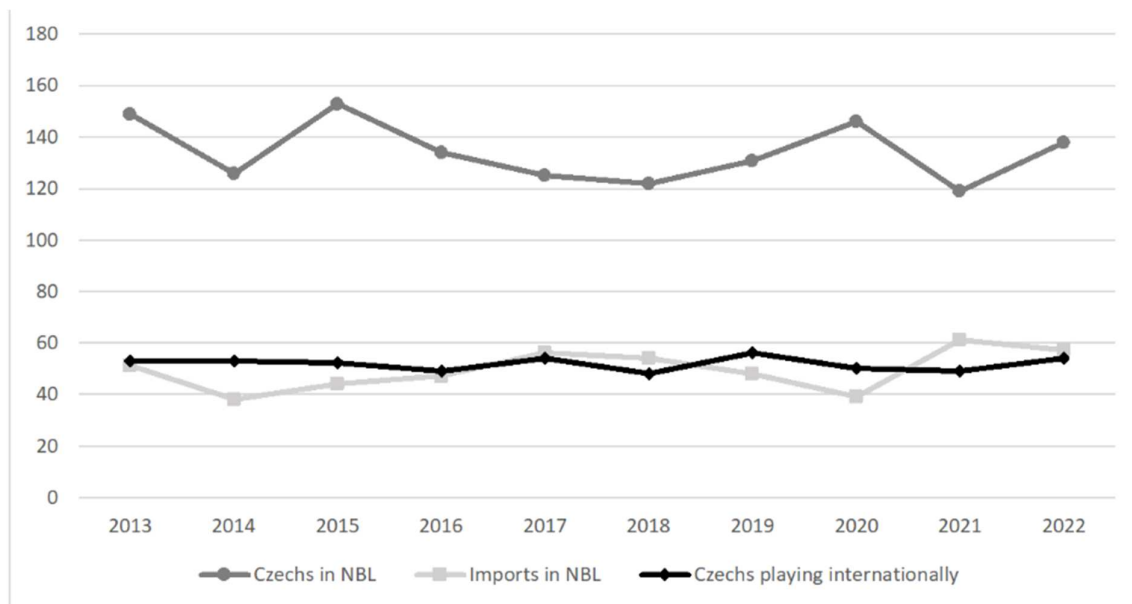
Zvýšení množství zahraničních basketbalistů mělo pozitivní dopad na úspěšnost tureckých týmů v evropských pohárech. Poslednímu evropskému úspěchu, který se uskutečnil za velmi odlišných podmínek, předcházelo 21 let dlouhé čekání. První tým, který dokázal získat evropskou trofej pro turecký basketbal, byl Efes Pilsen, dnes známý jako Anadolu Efes S.K. Tomuto týmu se podařilo vyhrát Korac Cup v roce 1996 (linguansport.com) za využití pouze dvou zahraničních hráčů. Drtivou většinu kádru, tedy zbylých deset hráčů, tvořili domácí basketbalisté. Jiný příběh se odehrál v roce 2017, kdy se Fenerbahce jakožto prvnímu tureckému týmu s českým hráčem Janem Veselým, podařilo vyhrát nejprestižnější evropskou soutěž Euroliga (Livesport, 2024). Fenerbahce ale na rozdíl od Efesu k zisku tohoto titulu využila minimální počet domácích hráčů. Kupříkladu ve finálovém zápase proti Olympiacosu BC využil turecký tým pouze dva domácí hráče. Od výhry Fenerbahce z roku 2017 se turecké týmy v následujících čtyřech ročních probjovaly alespoň do finále. Ze zisku dvou titulů v řadě se v sezónách 2020/2021 a 2021/2022 radoval již výše zmíněný Anadolu Efes S.K., dříve známý jako Efes Pilsen (Euroleaguebasketball.net). Turecké týmy si tedy po změně kvót upravujících maximální počet zahraničních hráčů na jednotlivých soupiskách značně polepšili v úspěšnosti ve srovnání s evropskou konkurencí, ale příspěvek domácích basketbalistů byl velmi limitován.

Limitované využívání tureckých basketbalistů se však negativně promítlo i do úspěšnosti národního týmu. Na posledních dvou mezinárodních basketbalových turnajích, které se konaly v Turecku před úpravou výše zmíněných kvót, dokázal národní tým získat stříbrné medaile jak na Mistrovství Evropy 2001, tak na Mistrovství světa 2010 (Eurobasket.com). Nicméně po změně těchto kvót v roce 2017, kdy Turecko hostilo další Mistrovství Evropy, se již domácí výběr nedostal ani do čtvrtfinále tohoto turnaje. Zvýšené množství zahraničních basketbalistů v turecké lize tedy dle Özmena (2019) na jednu stranu zvýšilo úspěšnost tureckých basketbalových klubů na evropské úrovni. Na druhou stranu ale velký neúspěch na domácím EuroBasketu v roce 2017 vyvolal divokou diskusi na téma příliš velkého počtu zahraničních basketbalistů v domácí nejvyšší soutěži TBSL (Özmen, 2019).

4.3 Český basketbal

Stejně jako Turecká TBSL má i česká Kooperativa NBL určený maximální počet zahraničních hráčů na soupisce jednoho týmu, konkrétně je to pět hráčů zahraniční národnosti. V porovnání s ledním hokejem, jakožto divácky nejoblíbenějším sportem v České republice (Národní sportovní agentura 2020), je Kooperativa NBL méně benevolentní v počtu zahraničních hráčů. Česká nejvyšší hokejová soutěž – Extraliga ledního hokeje – svým týmům povoluje až šest hráčů na soupisce. Nicméně zahraniční hráč, který v Extralize odehraje alespoň tři po sobě jdoucí sezóny, není nadále vnímán jako zahraniční hráč. Tento fakt znamená, že české hokejové týmy mohou na svých soupiskách evidovat až deset hráčů narozených mimo území České republiky (Crossan 2024). Z hráčského hlediska jsou tyto kvóty velmi důležité proto, aby domácí hráči nepřicházeli o minuty, které jim berou zahraniční hráči. Ti často přicházejí jako lídři týmu, dále za účelem zvýšení kvality a divácké atraktivity především Kooperativa NBL. Naopak z pohledu prestiže, atraktivity a kvality domácí soutěže, je důležité lákat zahraniční hráče do Kooperativa NBL. Z grafu 2 je evidentní, že počet domácích basketbalistů převyšoval počet těch zahraničních v posledních deseti sezónách více než dvojnásobně. Základní část sezóny Kooperativa NBL láká na své zápasy v průměru 798 diváků na zápas a v televizi se vysílají pouze jednou týdně. To českou ligu dělá mnohem méně atraktivní jak pro české fanoušky a sponzory, tak i pro zahraniční hráče, kteří si místo Kooperativa NBL vyberou jinou z evropských lig (Crossan, 2024). I proto, že se agenti nadprůměrných domácích basketbalistů snaží své klienty dostat do atraktivnějších Evropských lig, se česká Kooperativa NBL udržuje mezi jedenáctou a čtrnáctou pozicí nejlepších Evropských lig poslední dekády (Crossan, 2024).

Graf 2: Porovnání počtu českých a zahraničních hráčů hrajících v Kooperativa NBL doplněno o počet českých hráčů hrajících v zahraničí v sezónách 2013-2022

Zdroj: Import-Export Value Variance in Czech Sport. Maguire, J., Liston, K., & Falcous, M. (Eds.). *Handbook of Sport and Migration* (p. in print). London, UK: Edward Elgar Publishing. Crossan, W. (2024).

Pro porovnání například nejlepší basketbalová liga světa NBA (ESPN.com) nemá žádné kvóty limitující počet zahraničních hráčů. Naopak se snaží nalákat hráče z rozvíjejících se zemí, aby v daných zemích zvýšila svou popularitu a nalákala další sponzory (Crossan 2024). Soutěže, které využívají kvóty upravující maximální počet zahraničních hráčů v domácích soutěžích, tak dělají za účelem vytváření domácího talentu a atraktivního produktu pro domácí obecnost (Maguire 2011).

5 PŘESTUPNÍ ŘÁD ČESKÉ BASKETBALOVÉ FEDERACE

5.1 Pravidla pro hlášení přestupů

Přestupem se rozumí převod hráčských práv z mateřského klubu na nový klub, provedený v souladu s Řády České basketbalové federace, dále jen ČBF, změnou klubové příslušnosti hráče spojenou se změnou údajů v informačním systému ČBF. Další možností, kterou hráč má pro změnu svého působiště, je hostování. Tím se rozumí časově omezená možnost startu za jiný než mateřský klub, povolená v souladu s Řády ČBF (Řády ČBF, 2023).

V případě přestupu musí hráč v kategorii dospělých, to znamená muži a ženy včetně zahraničních hráčů a hráček s licenci FIBA, své rozhodnutí oznámit od 16. května do 28. února následujícího roku. Hráč může přestoupit kdykoliv během zmíněného období, pokud nemá s mateřským klubem uzavřenou platnou hráčskou smlouvu, která musí být obligatorně v písemné formě. V případě hostování je hráč své rozhodnutí povinen ohlásit od 1. července do 28. února následujícího roku (Řády ČBF, 2023).

Hráč může následně znovu přestoupit kdykoliv v období od 16. května do 28. února následujícího roku, ale svůj další přestup může ohlásit nejdříve po uplynutí 60denní lhůty po schválení předchozího přestupu (Řády ČBF, 2023).

Za přestup hráče přísluší mateřskému klubu finanční náhrada za náklady spojené s výchovou hráče na základě dohody mezi oběma zainteresovanými kluby konkrétního přestupu.

Hráč, který ohlašuje svůj přestup nebo hostování, musí vyplnit a vlastnoručně podepsat vyhotovený tiskopis bez oprav a škrtnání. Pokud je danému hráči méně než 15 let, musí být tento souhlas s přestupem nebo hostováním podepsán zákonným zástupcem (Řády ČBF, 2023).

5.1.1 Rozhodování o přestupech

Při přestupech matriční komisař ověřuje soulad údajů na žádosti o přestup s údaji v informačním systému ČBF. Jsou-li všechny náležitosti v pořádku, žádost o přestup schvaluje. V případě, že je pro uskutečnění přestupu požadována finanční náhrada,

matriční komisař pozastaví rozhodnutí o přestupu do doby finanční úhrady (Řády ČBF, 2023).

V případě, že přestup ohlásí více než dva hráči kategorie mládeže bez souhlasu svého mateřského klubu v jednom přestupním období a nemají s mateřským klubem platnou hráčskou smlouvu, matriční komisař rozhodne o přestupu jen dvou hráčů, přičemž se řídí těmito kritérii:

- Přednost mají přestupy do vyšší soutěže
- V případě přestupu do stejné soutěže má přednost hráč, který přestupuje do družstva, které se v předchozím hracím období umístilo na vyšší pozici

Toto rozhodnutí matriční komisař předává jak mateřskému klubu, tak všem klubům do přestupu zainteresovaným.

Matriční komisař žádost o přestup zamítne v těchto případech:

- Žádost o přestup byla podána mimo stanovený termín
- Nebyly splněny veškeré potřebné náležitosti
- Hráč se rozhodne přestoupit do družstva, které má prokazatelně nesplněné závazky vůči ČBF

Matriční komisař posoudí žádost a rozhodne o přestupu nejpozději do 15 kalendářních dnů od doručení všech náležitostí, nejpozději však do 31. července daného roku. Datum rozhodnutí bude dále zaznamenáno v informačním systému ČBF (Řády ČBF, 2023).

6 CÍL PRÁCE

Primárním cílem této bakalářské práce je zjistit, zda prezenze zahraničních hráčů, a především jejich preference v otázce herního využití, negativně či pozitivně ovlivňuje vývoj domácího talentu v Kooperativa NBL z vlastního pohledu vybraných hráčů aktuálně nastupujících v české nejvyšší basketbalové lize. Původním záměrem tohoto výzkumu byla otázka, zda přítomnost zahraničních hráčů v domácím prostředí českých basketbalistů může mít negativní vliv na jejich prosazení do kvalitnější zahraničních lig. Výsledky daného výzkumu však tuto myšlenku vyvrátily a autor práce se idejí nebude dále zabývat. Výzkum je ve své první části prováděn rešerší sekundárních dat. Rešerše sekundárních dat je doplněna vlastním výzkumem v podobě polostrukturovaných rozhovorů. Tyto rozhovory byly prováděny s aktuálními hráči vybraných klubů Kooperativa NBL z různých věkových kategorií s cílem zjistit, jak vnímají své zahraniční spoluhráče nebo protihráče. Na rozdíl od metodiky Özmena (2019), který dopady zahraničních hráčů na Tureckou TBSL sledoval ze statistického pohledu, chtěl autor této práce prozkoumat názorový pohled domácích basketbalistů. Dále pak to, jak se oni sami cítí ohledně prezenze zahraničních hráčů v Kooperativa NBL.

7 METODICKÁ ČÁST

7.1 Sekundární data

„Sekundární data jsou informace, které byly vytvořeny někým jiným a jsou dostupné pro další užití“ (Flowerdew a Martin 1997). Pro nastínění problematiky zahraničních hráčů v domácích soutěžích je využita právě metoda sběru sekundárních dat. Pro vysvětlení dané problematiky je využito odborných článků od autorů Maguire, Crossan, Özmen a dalších. Tyto články jsou pečlivě prostudovány a následně zanalyzovány tak, aby byla problematika, kterou se tato práce zabývá, přehledně a srozumitelně vysvětlena.

Pro tuto práci slouží rešerše sekundárních dat jako jakýsi základ a nastínění situace pro následný vlastní výzkum. Esenciálním podkladem se stal výzkum Özmena (2019), který poukazoval právě na problematiku neúměrného množství zahraničních hráčů v Turecké TBSL a jejich přednostní využívání před domácími basketbalisty.

Závěrem této práce byl konstatován fakt, že uvolnění kvót pro maximální počet zahraničních hráčů na jedné soupisce konkrétního týmu v konečném důsledku negativně ovlivnilo výkonnost domácích basketbalistů, především pak úspěšnost tureckého národního týmu na mezinárodních turnajích. To autora práce přesvědčilo o důležitosti tohoto výzkumu. Nutno dodat, že účelem této práce není porovnání jejích výsledků s výsledky výše zmíněné práce Özmena z roku 2019, jelikož se autoři obou prací rozhodli danou problematiku sledovat z různých úhlů pohledu. Zatímco Özmen pozoroval Tureckou TBSL z čistě statistického a faktického pohledu, autor této práce se zajímal výhradně o pohled domácích hráčů v Kooperativa NBL. Dále pak o jejich názory a o to, jak oni sami vnímají prezenci zahraničních hráčů v domácí soutěži. Naproti tomu Özmen na konkrétních číslech prokázal souvislost mezi zhoršenými výkony tureckých basketbalistů a uvolněním kvót, které více liberalizovaly přítomnost zahraničních hráčů v TBSL. Práce Özmena je tedy v této práci zmíněna čistě z důkazních důvodů a jako potvrzení autorovy myšlenky, že zahraniční hráči ovlivňují domácí basketbalisty. Jak již bylo výše zmíněno, hlavním cílem této práce je zjistit, zda se čeští hráči cítí těmi zahraničními ovlivnění negativně či pozitivně, ať už po psychologické nebo herní stránce.

Autor práce se pomocí polostrukturovaných rozhovorů s aktuálními hráči Kooperativa NBL pokusil zjistit hráčský pohled na danou tematiku. V úvodní části je nastíněna problematika sportovní globalizace a migrace sportovců ze své mateřské země

za lepšími politickými a ekonomickými podmínkami. Tato část představuje možné důvody, proč se basketbaloví hráči stěhují ze svých mateřských lig do těch zahraničních.

7.2 Primární data

Aby mohla být daná problematika zkoumána, musí být vymezen základní soubor a následně i výzkumný vzorek.

„Základní soubor je množina všech jednotek, které spadají do naší definice zkoumaného objektu nebo subjektu“. (Drápela, 2021).

V této práci tvoří základní soubor všechny týmy působící v Kooperativa NBL v sezóně 2023/2024 a jejich hráči české národnosti. Vybrání jsou jen hráči české národnosti, protože je zkoumán právě jejich pohled a názor na danou problematiku. Pro tuto práci je důležitý pouze fakt, že v České Kooperativa NBL zahraniční hráči figurují a že by jejich přítomnost mohla mít negativní nebo pozitivní dopad na rozvoj českých hráčů. V kontextu této práce není důležité dále zahraniční hráče zkoumat, výzkum bude zaměřen na hráče české národnosti.

„Výzkumný vzorek je soubor jednotek vyňatý ze souboru základního, díky kterému můžeme daný výzkum provést v případě, že je základní vzorek příliš velký. Výzkumný vzorek musí být reprezentativní a výsledky, které výzkumem získáme, musí být zobecnitelné na celý základní vzorek“. (Drápela, 2021).

Do výzkumného souboru byly nejdříve za pomoci postupu záměrného výběru vybrány všechny týmy Kooperativa NBL. Z důvodu časové a finanční náročnosti tohoto výzkumu se výběr zúžil na čtyři týmy, které neměly problém poskytnout potřebné informace. Tyto týmy ochotně uvolnily několik vybraných hráčů k zodpovězení otázek předem připraveného polostrukturovaného rozhovoru. Hráči byli vybíráni záměrně na základě věkové kategorie. Primárně byli využíváni mladší hráči do věku 24 let, kteří zatím neměli se zahraniční kariérou zkušenost, nebo naopak hráči starší 25 let, kteří už si zahraničím prošli nebo se do něj vůbec nevydali. Autor této práce si tyto dvě konkrétní věkové skupiny vybral na základě subjektivního názoru. Domnívá se, že hráči do 24 let se považují za stále mladé hráče, kteří budou maxima svých schopností teprve dosahovat, tudíž mají potenciál se stále zlepšovat. Naopak hráči starší 25 let by už měli být na svém maximu a podávat nejlepší výkony své kariéry. Nutno dodat, že toto dělení sloužilo zcela

k získání pohledu a názoru na danou problematiku od dvou různých věkových skupin. Otázky z polostrukturovaného rozhovoru se na základě věkové skupiny nikterak nelišily.

Konkrétní hráči byli do tohoto výzkumu pozváni přes trenéry nebo vedoucí týmů, na něž autor získal kontakt díky vedoucímu této práce, doktoru Williamu Crossanovi. S trenéry a vedoucími týmů byl autor v kontaktu pouze za účelem pozvání vybraných hráčů na rozhovor a dohodnutí místa a času konání. Vlastního výzkumu se dále účastnili pouze hráči.

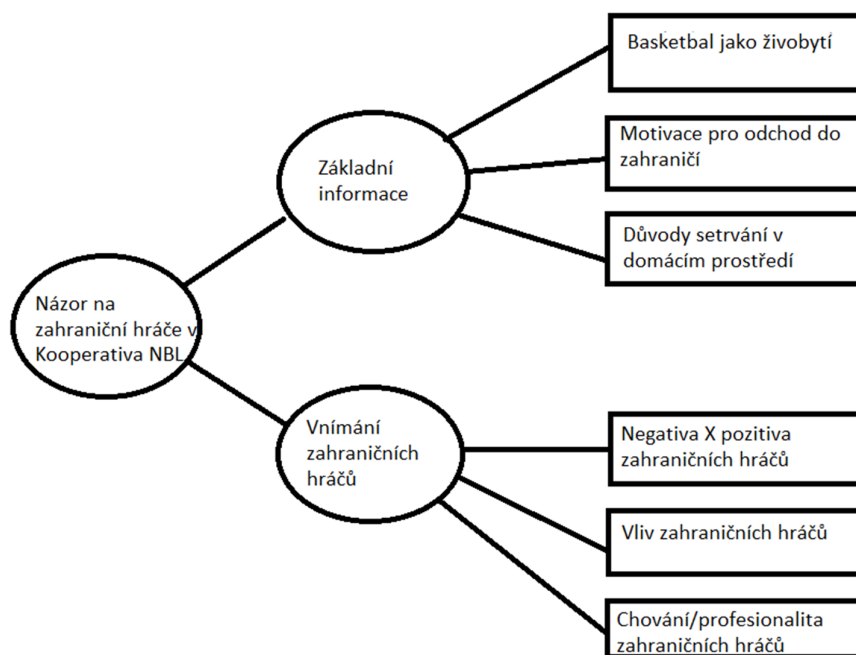
V rámci této práce se polostrukturovaného rozhovoru zúčastnilo celkem 11 hráčů ze čtyř klubů, jejichž jména a názvy jsou zcela anonymizována a v žádné části této práce nejsou konkretizována. Proto se bude o jednotlivých hráčích dále hovořit v podobě například: hráč č.1 z týmu č.2 nebo hráč č.3 z týmu č.3 a podobně. Celkem pět hráčů z výzkumného vzorku spadá do věkové skupiny 19-24 let, zbylých šest spadá do věkové skupiny 25 a více let. Všichni hráči se výzkumu zúčastnili dobrovolně, což potvrzují dokumenty s informovaným souhlasem, které je možné shlédnout v přílohách této práce. Jak je již výše zmíněno, veškerá jména hráčů, kteří souhlasili s účastí v daném rozhovoru, budou anonymizována. Nebudou specifikovány ani žádné konkrétní informace o hráčích, na základě nichž by mohlo dojít k odhalení jejich identity, jakou jsou například herní statistiky, jméno klubu, v němž aktuálně působí a podobně. Autor práce si nemyslí, že by konkretizace daných hráčů měla přinést tomuto výzkumu další benefity, a proto se je rozhodl nezmiňovat. Hráči o tom byli informováni prostřednictvím dokumentu s informovaným souhlasem, s kterým byli všichni aktéři daného rozhovoru před jeho uskutečněním srozuměni a následně ho podepsali. Dále bylo autorem práce před samotným sběrem dat hráčům verbálně přiblíženo téma a účel této práce, stejně tak jako anonymizace veškerých hráčských dat. Informace, že rozhovor bude nahráván na mobilní zařízení pouze v audio podobě bez vizuálního nahrávání a že tyto nahrávky budou z mobilního zařízení odstraněny v okamžiku přepsání jednotlivých rozhovorů do písemné podoby, byla taktéž předána.

Autor práce dále nabídl poskytnutí jednotlivých rozhovorů v písemné podobě všem jeho aktérům pro případnou kontrolu nebo úpravu v případě, že by hráči s odstupem času chtěli své odpovědi změnit. Žádný z hráčů si nepřál zaslat přepis rozhovoru v písemné formě a rozhovory jsou tedy autentické a po sběru dat už nejsou odpovědi dále upravované. Autor se pouze rozhodl pro redigovanou transkripci, to znamená že je

promluva přepsána do hovorové až spisovné češtiny. Veškeré rozhovory jsou, stejně tak jako dokumenty s informovaným souhlasem, k dispozici v přílohách této práce.

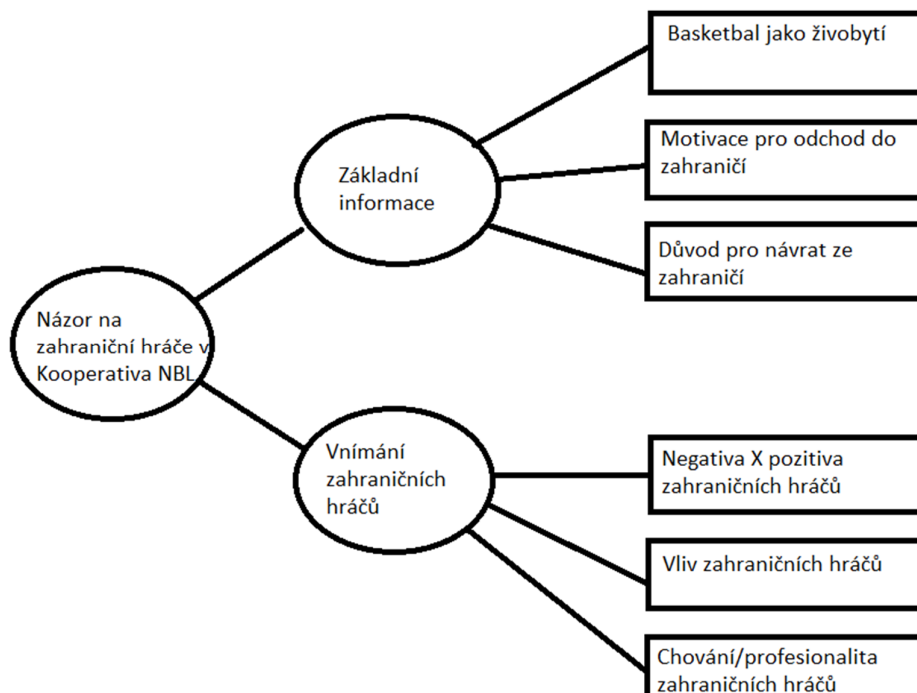
Rozhovory byly realizovány v období od 9. dubna 2024 do 23. dubna 2024. Po předchozí domluvě s trenéry či vedoucími týmů byly realizovány v prostorech sídla jednotlivých týmů před nebo po tréninkové jednotce. Tento způsob byl domluven proto, aby byli všichni hráči z jednoho družstva k dispozici a nemusel se pro každého hráče hledat vlastní datum. Rozhovory byly uskutečněny jednotlivě, aby se hráči navzájem ve svých odpovědích nemohli ovlivnit. Pro polostrukturovaný rozhovor byla vytvořena dvě základní schémata operacionalizace (obrázek 1 a 2). Rozhovory se odlišují pouze na základě toho, zda už měl hráč v předchozí kariéře zkušenost se zahraničním angažmá či nikoliv. Z důvodu měnící se struktury rozhovorů a častého přizpůsobování se respondentovi na základě jeho odpovědí není v daném schématu uvedeno číselné pořadí otázek.

Obrázek 1: Operacionalizace polostrukturovaného rozhovoru (hráči bez zkušenosti se zahraničním angažmá)

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 2: Operacionalizace polostrukturovaného rozhovoru (hráči se zkušeností se zahraničním angažmá)

Zdroj: Vlastní zpracování

Autor práce dodržel toto schéma u všech respondentů, nikterak však pořadí či přesné znění otázek. V reakci na respondentovu odpověď se častokrát muselo pořadí otázek či jejich přesné znění částečně upravit. Pokud měl respondent další připomínky, které se nepřímo týkaly daných otázek, dostal prostor k vyjádření. Na tomto základě byla do polostrukturovaného rozhovoru přidána otázka ohledně chování/profesionality zahraničních hráčů, o které se z vlastní iniciativy rozpovídal hráč č.1 z týmu č.1. Jelikož se tato otázka zrodila v prvním rozhovoru a autorovi přišla zajímavá a vypovídající, rozhodl se ji zařadit do všech ostatních rozhovorů.

8 ANALÝZA ROZHovorŮ S HRÁČI KOOPERATIVA NBL

Autor této práce se rozhodl výsledky získaných rozhovorů s jedenácti hráči aktuálně hrajícími za čtyři kluby Kooperativa NBL shrnout do následujících rovin. Otázky byly rozděleny do několika skupin, v nichž byly reflektovány odpovědi respondentů a z toho vyvozeny patřičné výsledky. Autor práce měl navíc přístup k tréninkové jednotce dvou ze čtyř týmů, které se výzkumu zúčastnily. Díky tomu mohl u některých odpovědí přidat svůj názor, zda odpovědi odpovídaly reálné náladě a atmosféře, která na dané tréninkové jednotce panovala.

8.1 Basketbal jako živobytí

Cílem této části rozhovoru bylo hráče trochu rozmluvit a naladit na další, důležitější otázky pro samotný výzkum. Autor se zde snažil zjistit, jak vážně hráči hrající v Kooperativa NBL svůj sport berou a zda se mu dokáží věnovat na takové úrovni, aby je uživil, nebo zda si k tomu musí hledat další zdroje příjmu.

Všichni respondenti se shodli na tom, že basketbal je pro ně hlavní částí života a podřizují mu vše. U mladších kluků se to obvykle týká studia, u starších hráčů to potom většinou souvisí například se stěhováním, zakládáním rodiny a podobně.

Většina respondentů se basketbalem živí nebo ho mají jako jediný příjem ke studiu, pouze dva respondenti se svými odpověďmi lišili. Oba byli shodou okolností ze stejného týmu, dále zmiňovaném jako tým dva. Respondent č.1 z týmu č.2 uvedl: „*Co se týče basketu, tak něco málo z toho mám, mám z toho nějaké peníze a normálně k tomu studuji VŠ a do toho teda i pracuji s dětmi.*“

Hráč č.3 z týmu č.2 již nestuduje, ale uvedl, že i když se basketbalu věnuje profesionálně, finančně to nestačí a musí k tomu mít další, blíže nespecifikované, zaměstnání alespoň na poloviční úvazek. I přesto, že ve své odpovědi zmiňuje nutnost dalšího zaměstnání a i to, že basketbal v Česku není na prvním místě, tak se snaží tomuto sportu věnovat s maximálním úsilím. „*Tak jelikož basketbal není v Česku na prvním místě, tak k tomu jsem nucený dělat věci navíc, takže jsem normálně zaměstnaný na poloviční úvazek, ale co se týká přístupu k basketu, tak se právě snažím, aby to byla náplň mého života.*“

Hráč č.1 z klubu č.3 uvedl, že se po střední škole dále snažil studovat na vysoké škole, ale postupem času ho vzdělávání omrzelo například i z důvodu dojíždění, a proto se rozhodl od toho ustoupit a začal se věnovat basketbalu na „plný úvazek“. *„Tak po střední jsem zkoušel studovat do toho basketu, ale nějak za prvý mě to nebavilo, ani jsem nebyl nějak studentskej typ a tady to bylo těžší s tím, že se nespolečuje s žádnou školou nebo tak a dojíždění bylo složitý, takže jsem začal hrát basket a teďka se tím žívím a mám to jako jediný povolání.“*

Více se na dané téma rozpovídal hráč č.3 z klubu č.4, jenž už je na sklonku kariéry a díky tomu mohl reflektovat celou svou kariéru a zavzpomínal na to, co všechno mu basketbal dal, ale zároveň co mu musel obětovat. V jedné z dalších odpovědí uvedl, že už nemyslí na další stěhování, a že ve městě, ve kterém působí, si už buduje dlouhodobé zázemí. Podotkl, že jeho myšlenky se ubírají směrem k usazení se a že basketbal tudíž upadá na druhou kolej. *„V současné chvíli mám jenom basket a samozřejmě je to hodně velká součást mého života, hraju už nějakých 27 let. Od puberty jsem se tomu začal věnovat na větší úrovni, víc profesionálně. Potom jsem se vlastně s basketem dostal do Ameriky, protože jsem studoval, takže jsem díky tomu dostal stipendium, takže můžu říct, že basket více méně formuje můj život. Všechno se to točí, a vlastně i do teď točilo, kolem basketbalu, stěhoval jsem se tam, kde jsem měl smlouvu, kde jsem hrál, je to obrovská součást mého života.“* A na otázku, zda má ještě ambice měnit klub a vycestovat do zahraničí odpověděl: *„Ne, tak na to už nemyslím, tady už mám zařízený život, tak to už je samozřejmě složitější. V současné době o tom určitě nepřemýšlím.“*

8.2 Analýza motivace odjet do zahraničí

Tato část rozhovoru se týkala osmi hráčů, kteří ještě neměli zkušenost se zahraniční kariérou. Zde bylo cílem pokusit se zjistit, proč se do zahraničí ve své kariéře ještě nedostali a jestli mají motivaci se do zahraničí vůbec prosadit, nebo jestli radši preferují setrvání v domácím prostředí.

Zde se odpovědi lišily už mnohem více než u předchozího segmentu. Dá se říct, že každý hráč měl vlastní názor na to, proč se do zahraničí ještě nepodíval. Jako nejčastější důvody byly zmíněny nedostatečné příležitosti. Hráči nedostali ze zahraničí nabídku buď vůbec, anebo nebyla dostatečně lákavá na to, aby bylo pro hráče lukrativní do zahraničí odjet. Dále mladší hráči zmiňovali školu a budování si jakýchsi „zadních vrátka“ v případě, že by se v basketbalu nedokázali profesionálně uchytit.

Respondent č.1 z týmu č.2 se vyjádřil, že primárně nedostal žádnou zajímavou nabídku, ale následně v odpovědi dodal právě ohled na studium a nedostatečnou odvalu do zahraničí v mladém věku a průběhu studia vycestovat. „*Jednak nebyla žádná nabídka, a já jsem měl vždycky tady v Česku třeba školu nebo něco, co mě trošku táhlo k tomu, abych zůstal tady. Na nějaký Erasmus, když jsem byl menší, jsem si netroufal, s tím basketem je to takový složitější a nebyl na to úplně čas nebo příležitost.*“

Spoluhráč se stejného týmu, tedy hráč č.2 z týmu č.2, se svou odpovědí výrazně lišil. Sám přiznal, že už sice dostal nabídku, která by ho zajímala, ale přestup mu nakonec zhatila pandemie Covidu-19. Následně zvolil cestu rozvoje v domácím prostředí, k čemuž naznačil, že skok z juniorské kategorie do té mužské je pro jeho kariéru klíčový a cítil, že se lépe prosadí v české soutěži než v té zahraničí. „*Nabídky jsem měl, první mi překazil Covid. Potom jsem si řekl, že ta česká cesta bude o něco lepší, ten skok do neznáma, když jsem takhle mladej, je to pro mě první rok u chlapů, to je za mě smrt, takže jsem se chtěl nějakým způsobem rozjet, ukázat se a rozvíjet ty schopnosti tady v Česku, pak kdyžtak popřípadě nějaký nabídky.*“

Předchozí dva respondenti spadali do skupiny mladších hráčů, kde se dá očekávat stále nějaký rozvoj a případné další příležitosti odcestování do zahraničí. Hráč č.1 z týmu č.4 však už patří do kategorie starších hráčů a moc času mu tedy na zahraniční kariéru nezbyvá. Ve své odpovědi zmínil, že určitě motivaci podívat se do zahraničních lig v mladším věku měl, stále si ji v sobě drží a že je to něco, co by chtěl do konce kariéry vyzkoušet. Dále poznamenal, že nabídky k odchodu měl, ale rozhodl se je nevyužít. „*Určitě jsem měl motivaci se tam dostat, myslím si, že je to pro Čecha, kterej hraje českou ligu, docela těžký. Myslím si, že česká liga nepatří mezi nějaké top soutěže v evropském měřítku, takže člověk musí v té soutěži vyčnívat, aby se do zahraničí dostal. Nicméně nějakou nabídku jsem měl, ale nepřijal jsem ji, ale do budoucna bych určitě chtěl. Třeba jeden rok alespoň zkusit hrát někde v zahraničí a vyzkoušet si, jaké to je.*“

Naopak hráč č.1 z týmu č.1 uvedl, že ve svém věku už motivaci podívat se do zahraničí vůbec nemá a spíše se soustředí na to, aby si vylepšil pozici v domácím prostředí. Na otázku, zda má motivaci se do zahraničí ještě podívat uvedl jasně: „*U mě už asi ne, je mi 25 let a už ten posun do zahraničí vidím obtížně a spíš se soustředím na to zůstat a udržet se tady v domácí lize.*“

8.3 Důvody, proč se hráči ze zahraničí vrátili zpět do České ligy

Tato část se týká zbylých tří hráčů, kteří mají se zahraniční kariérou zkušenost, ať už menší či větší. Cílem tohoto úseku bylo zjistit, proč se daní hráči v zahraničí nerozhodli zůstat a z jakých důvodů se vrátili zpět právě do české soutěže.

Zde měl opět každý hráč své vlastní odůvodnění pro svůj návrat zpět do české ligy. Respondent č.3 z týmu č.2 odehrál v zahraničí pouze jeden zápas a jako důvod svého návratu uvedl již výše zmíněnou začínající pandemii Covidu-19, přičemž chtěl být v této době spíše na blízku rodině a basketbal šel stranou. Daný hráč však pomyslné dveře do zahraničí nezavřel. Uvedl, že ambice pro hraní v zahraničí stále má a že by se tam rád znovu podíval.

Naopak hráč č.2 z týmu č.3 odehrál v zahraničí celé dvě sezóny. Zejména o té první se vyjádřil jako o nadstandardně vydařené, i přesto mu v té druhé však byla snížena minutáž a nedokázal navázat na úspěšnost předchozí sezóny. *„Důvod byl jednoduchý, měl jsem první sezonu velmi dobrou, druhou sezonu jsem nedostával takovou minutáž a příležitost na hřišti, jakou bych si představoval, a vlastně naskytla se nabídka z týmu XXX, což je dlouhodobě jeden z nejlepších týmů v Česku, takže jsem se vrátil zpátky do Česka.“* Na navazující otázku, zda v něm stále přetrvává motivace vrátit se do zahraničí a trvale se tam prosadit odpověděl, že ano, a to i přes propad po první povedené sezóně. *„Ještě bych chtěl, přece jenom to pro mě pořád není úplně uzavřená kapitola. Myslím si, že po té první sezóně, kterou jsem měl – řekl bych až nadmíru úspěšnou – byl ten propad obrovskoj. Doted' nevím důvod toho propadu, takže bych se určitě chtěl ještě do zahraničí podívat.“*

Poslední respondent č.3 z týmu č.4, který má zkušenosti se zahraniční soutěží, si dokonce jako jediný vyzkoušel více než jednu zemi. Ve své odpovědi přiblížil, že se v jeho kariérních krocích vždy snažil vyhodnocovat všechny okolnosti a vždy se snažil vybrat si tu nejlepší, bez ohledu na to, zda konkrétní nabídka přišla ze zahraničí nebo z Česka. *„Tak samozřejmě je to o nějaké nabídce. Já jsem doufal, že po univerzitě půjdu a budu v zahraničí ještě déle, ale nejlepší nabídka, co přišla, byla z České ligy. Byla šance hrát tam poháry, tak jsem se vrátil, pak jsem si to chtěl ještě zkusit, tak jsem šel do Turecka, byly tam nějaký věci, co se jako okolo děly, tak jsem vyhodnotil, že nejlepší se bude vrátit, ale nebylo to, že bych preferoval být stále v Česku, ale myslím si, že to pro mě byla nejlepší možnost a vždycky jsem to podle toho vyhodnocoval.“*

8.4 Vliv zahraničních hráčů

V tomto segmentu se autor snažil sbírat klíčové informace pro tuto práci. Cílem bylo zjistit, jak se domácí basketbalisté v Kooperativa NBL cítí ovlivnění těmi zahraničními. Důležité bylo zejména zjistit, jak spolu hráči vzájemně vycházejí, jestli zde není jazyková bariéra a zda berou přítomnost zahraničních hráčů v domácí soutěži jako prospěšnou pro jejich kariéru či nikoliv.

V tomto ohledu se opět daly odpovědi rozdělit do několika segmentů. Mladí hráči vidí přítomnost zahraničních a často i zkušenějších basketbalistů pozitivně. Snaží se od nich učit jak po herní stránce, tak i po stránce kulturní. Hráč č.2 z týmu č.2 právě tu kulturní část ve své odpovědi vyzdvihl. Zmínil, že každý národ má svou vlastní herní kulturu a díky tomu může přidat do portfolia svých dovedností další aspekty, které by se v čistě českém prostředí nemohl naučit. Dále připomenul, že si díky zahraničním spoluhráčům může procvičit komunikaci v cizím jazyce, což ve své odpovědi zdůraznil. *„Tak přinášejí určitě novou zkušenost z toho zahraničí, každá ta země má svůj specifický basket, když řeknu Amerika, tak ta má skvělou hru 1v1, třeba Srbové, tak ti jsou zarputilí a taky přidávají něco do té hry a určitě velký pozitivum beru to, že se mi rozvíjí ten jazyk, angličtina a komunikace s těmi hráči.“*

Hráč č.1 z týmu č.3 naopak na otázku odpověděl více globálně a uvědomuje si i mimoherní pozitiva, která zahraniční hráči těm domácím přinášejí. Přítomnost zahraničních hráčů bere jako fakt, který se praktikuje ve většině sportovních soutěží. Zároveň si uvědomuje, že zahraniční hráči častokrát přicházejí na pozici hlavních hvězd týmu a že je to potřeba, aby se daný tým mohl dál rozvíjet a posouvat a zahraniční hráči mohli těm domácím předávat své zkušenosti. *„Když si vezmeme všechny týmy v Česku, ale i v zahraničí, tak každý tým má cizince, konkrétně spíše Američany. Myslím si, že to je potřeba. Česká liga, přestože to není jedna z top lig Evropy, tak cizinci jsou důležitá část týmu, protože většinou přicházejí jako posily a jako hráči, kteří by měli ten tým nějakým způsobem vést.“*

Naopak starší hráči, kteří také často vyjadřovali spíše pozitivní názory na zahraniční hráče, tak si zároveň uvědomovali i negativa, která s sebou přinášejí. Respondent č.1 z týmu č.4 na otázku, zda si myslí, že zahraniční hráči zabírají herní minuty pro ty domácí, odpověděl následovně: *„Myslím si, že je to pravda tak z poloviny. Myslím si, že čeští hráči na sobě tolik nemakají a tohle je může přimět k tomu, aby se více*

snažili a zlepšovali se. Zároveň je tu nějaký limit na počet zahraniční hráčů v jednom týmu a možná by se ty limity měly nějakým způsobem trochu zpřísnit, aby ty český týmy měly na hřišti třeba furt českého hráče.“

S podobnou odpovědí přišel i hráč č.3 z týmu č.1, který taktéž nejdříve uznal, že přítomnost zahraničních hráčů přináší i pozitivní aspekty. Zmínil však, že je přináší pouze do jisté míry, a to s ohledem na poměr počtu domácích hráčů k těm zahraničním, kteří se potkají v jeden čas na palubovce. *„Do nějaký míry to беру určitě jako pozitivní aspekt, protože to posouvá celou soutěž tam, kam by měla směřovat, ale jak říkám, do jistý míry. Potom když jako máte na palubovce pět zahraničních hráčů a nemáte žádný Čechy, tak už to беру negativně.“*

8.5 Pozitiva x negativa zahraničních hráčů

V tomto segmentu se autor práce snažil navázat na předchozí část a získat konkrétní odpovědi. Od hráčů chtěl získat konkrétní příklady pozitivních a negativních aspektů z jejich subjektivního pohledu.

Zde se odpovědi, zejména na pozitivní aspekty přítomnosti zahraničních hráčů, více sjednotily. Hráči se shodli na tom, že své zahraniční spoluhráče, ale i protihráče, berou více jako motivaci. Snaží se od nich pochytit jejich návyky a herní vlastnosti, které si zahraniční hráči osvojili právě v zahraničí a do české ligy je přivezli.

Respondent č.1 z týmu č.1 ve své odpovědi zdůraznil, že prezenci zahraničních hráčů bere jako motivaci dokázat trenérům, že se dá stavět i na českých hráčích a nemusí se za každou cenu přivádět ti zahraniční. *„Obecně to беру více jako motivaci ukázat se trenérům, že na to jako čeští hráči máme a že není třeba sem přivádět několik Američanů, aby nás potahali, ale že se jim dokážeme vyrovnat.“*

Dále hráč č.3 z týmu č.4 ocenil zvyšující se kvalitu a kompetitivnost. Přítomnost zahraničních hráčů a herních aspektů, které jsou díky nim do českého prostředí přinášeny, nutí domácí basketbalisty na ně reagovat, čímž se sami můžou ve svých kariérách kvalitativně posouvat. *„Já to беру asi jako pozitivně, protože to zvyšuje úroveň a kompetitivnost té soutěže, protože samozřejmě z těch domácích zdrojů nejde vyskládat celou ligu, pokud samozřejmě jsou přínosem. Když se ten zahraniční hráč nebere jen na ozdobu, tak samozřejmě je to přínosem. Zvyšuje to úroveň té soutěže, nějaké vnímání, že*

to není uzavřený a přináší nové prvky do té soutěže a naši hráči se s tím musí vyrovnávat, ať už s jiným stylem basketu a určitě to nějak obohacuje i ty hráče.“

Respondent č.1 z týmu č.3 ve své odpovědi zejména vyzdvihl, že ho motivují tréninky s lepšími hráči, kterými jsou většinou právě ti zahraniční. Uvádí, že ho to posouvá herně více, než kdyby trénoval s kluky na stejné nebo nižší výkonnostní úrovni. *„Já si myslím, že je důležitý hlavně pro mě v mladém věku, že jsou tu lepší hráči s více zkušenostmi, od nich se můžu učit. A za druhý tým, že budu trénovat proti lepším hráčům, tak se automaticky budu i víc zlepšovat, než kdyby to byli hráči na stejný úrovni, tak já individuálně bych nepotřeboval být s horšími hráči.“*

U negativních aspektů už hráči spíše navazovali na odpovědi z předchozího segmentu a zejména na minutáž, kterou mají zahraniční hráči často větší než ti domácí.

Hráč č.2 z týmu č.4 ve své odpovědi poznamenal pozitivum přítomnosti zahraničních hráčů v domácím prostředí. Zároveň však poukázal na to, že jich bývá často až přemíra, což vede k tomu, že se kluby odchýlí od výchovy vlastního talentu a jen si ho kupují ze zahraničních lig. *„Ti hráči bývají nejkvalitnější z toho týmu, takže to určitě je plus, ale z pohledu domácího hráče je to zabírání míst, a pro toho hráče nebo soutěž to není úplně dobrý, protože ten talent se jenom kupuje a nevytváří.“*

Neutrální a více pragmatický pohled přinesl hráč č.2 z týmu č.3, který uvedl, že si v jeho fázi kariéry už nepotřebuje dokazovat, zda dosáhne na kvality svých zahraničních spoluhráčů. Spíše se od nich snaží učit a přebírat herní segmenty, které vnímá jako prospěšné pro svou vlastní hru. *„V mé fázi kariéry už to není úplně o tom, abych si zkoušel dokazovat, že jsem lepší než oni. Spíš občas, když vidím, že mají nějaký dobrý věci, tak se je snažím napodobovat, ale spíš je to o tom, že už každý v tom týmu víme, jakou máme roli a tu plníme.“*

8.6 Chování a profesionalita zahraničních hráčů

Jak již bylo zmíněno v operacionalizaci jednotlivých rozhovorů, tato otázka byla zahrnuta až v průběhu sběru dat, a to na základě připomínky respondenta č.1 z týmu č.1, který se samostatně na dané téma rozhovořil. Cílem této části bylo zjistit, jak se zahraniční hráči z pohledu českých basketbalistů dokáží adaptovat na jinou kulturu a jak dodržují týmová pravidla či profesionální vystupování.

Již zmíněný respondent č.1 z týmu č.1 se k dané tématice vyjádřil takto: „*Občas to chování není úplně adekvátní, je to teda dost individuální a každý hráč to má trochu jinak. Občas si ale někteří myslí, že jim to tady patří, jako jsou to ty hlavní hráči, ale na druhou stranu je to pochopitelný, když hrají hodně minut, ale jak říkám, je to dost individuální a každý to má trochu jinak.*“

Respondent č.3 z týmu č.3 do své odpovědi zahrnul i nošení týmového oblečení, které zahraniční hráči ne vždy dodržují. „*Takhle, za tu mou kariéru, co hraji tu nejvyšší soutěž a zažil jsem těch cizinců docela dost, tak musím říct, že je to hodně individuální. Někteří třeba nedodržují nošení týmového oblečení a mně osobně to úplně nevadí, ale je to takový, že jsme jeden tým a měli bychom tak vypadat i navenek.*“ Dále zmínil marnou snahu naučit zahraniční hráče nosit týmové oblečení a dodržovat interní pravidla: „*Rok co rok se jim to snažíme vysvětlovat, ale je to vždycky neúspěšný.*“

Naopak respondent č.3 z týmu č.1 si nedodržování týmových pravidel a občasné neprofesionalitu zahraničních hráčů vědom je. Myslí si ale, že je to víc o trenérovi, aby si sjednal respekt a hráče přesvědčil k tomu, aby nosili jak týmové oblečení, tak dodržovali interní týmová pravidla. „*S tímto chováním máme zkušenosti, ale myslím si, že to je hodně o trenérovi, on to jakoby vyžaduje a musí tam být nějaká autorita z jeho strany, aby to fungovalo.*“

Jeho spoluhráč, respondent č.2 z týmu č.1, na druhou stranu nedělá rozdíly mezi zahraničními a domácími hráči. Je si vědom, že profesionalita někdy chybí i u českých hráčů a je tedy na každém, jak se v dané situaci chce prezentovat a zda se rozhodne interní pravidla dodržovat či nikoliv. „*U nás jsou ti kluci super, občas ta profesionalita trošku chybí, ale jak říkám, jsou to stejní hráči jako my. Nám taky občas chybí a nevidím v tom nějaký zásadní rozdíl, lídři by přeci jen měli být i čeští hráči ti zkušenější.*“

9 DISKUSE

Hlavní přínos této práce spočívá ve zjištění dopadu prezence zahraničních hráčů na domácí basketbalisty v domácím prostředí. Osobitost výzkumu spočívá v tom, že se autor práce nezabýval žádnými ekonomickými ani politickými aspekty, které migrující hráči do zahraničních lig přinášejí, ani porovnáváním statistických ukazatelů zahraničních hráčů s těmi domácími. Autor práce se rozhodl prozkoumat subjektivní názory českých hráčů hrajících v Kooperativa NBL, konkrétně to, jak oni sami vnímají zahraniční hráče a jak se jimi cítí ovlivněni.

V české i zahraniční literatuře se objevuje několik studií založených na migraci sportovců a jak migrující sportovci ovlivňují prostředí, do něhož se stěhují a jak jsou i oni sami migrací ovlivňováni. Často se na danou problematiku pohlíží byznysovým nebo statistickým pohledem. Například práce Crossana (2024) se zaměřuje na to, jakou hodnotu migrující hráči zastávají pro případné destinace, kam se takoví hráči rozhodnou odcestovat. Naopak Özmen (2019) ve své práci sleduje statistické změny v různých herních aspektech domácích basketbalistů v Turecké TBSL před a po uvolnění kvót pro maximální počet zahraničních hráčů povolených na soupiskách jednotlivých týmů. Přímé porovnání pro zvolenou metodiku této práce ale chybí, v tom vidí autor podstatnou přednost tohoto výzkumu. I v jiných sférách světového sportu mimo basketbal se často více přihlíží k byznysové straně věci a fanouškovské popularitě než k názorům hráčů, kteří jsou hlavními propagátory svých sportů. Lákání cizinců do domácího prostředí přináší vyšší kvalitu dané soutěže. Zároveň se zvyšuje i její popularita, což ve výsledku přináší organizátorům nebo vlastníkům těchto soutěží vyšší monetizaci. Často se však zapomíná, jaký názor mají na danou problematiku domácí hráči, kteří by se před vlastními fanoušky chtěli prosadit, ale přes přílišné protlačování zahraničních hráčů do domácích lig k tomu nedostanou příležitost.

Özmen ve své práci z roku 2019 potvrdil, že přílišná prezence zahraničních hráčů v Turecké TBSL měla negativní dopad na herní vytížení i úspěšnost domácích basketbalistů, což v konečném důsledku vyústilo i ve zhoršené výsledky národního týmu. Jak již bylo výše zmíněno, v metodice sběru dat pro tuto práci chybí přímé porovnání. Následující porovnání výsledků výzkumu Özmena (2019) a této práce je spíše orientační. Autor práce se z výsledků práce Özmena domníval, že zahraniční hráči budou bráni v českém prostředí negativně. Dále má za to, že česká společnost je spíše proti přijímání

cizinců do domácí kultury. I proto očekával negativní výsledky tohoto výzkumu a předpokládal, že čeští basketbalisté by byli raději, kdyby v domácím prostředí dostávali více příležitostí právě na úkor hráčů ze zahraničí. Výsledky polostrukturovaných rozhovorů však přinesly zřetelně pozitivní zpětnou vazbu. Když byli hráči dotazováni, jak vnímají své zahraniční spoluhráče i protihráče, odpovídali vesměs pozitivně. Aby autor tohoto výzkumu dostal i negativní zpětnou vazbu, musel se respondentů doptat na konkrétní aspekty, které by českým hráčům nemusely vyhovovat. Ačkoliv si jsou čeští basketbalisté vědomi snížení minutáže v důsledku prezence zahraničních hráčů, jejich první myšlenka ohledně této problematiky nebyla negativní. Shodně zmiňovali pozitivní motivaci a snahu se zahraničním hráčům vyrovnat a vzít si své herní minuty zpět. Mimo herní aspekty, které migranti do českého prostředí přinášejí, si čeští hráči pochvalovali poznávání nových kultur a rozvoj cizího jazyka.

Z výsledků této práce se tedy dá konstatovat, že čeští hráči s těmi zahraničními vychází dobře a cítí se jimi být motivováni pro své vlastní zlepšení. Pozitivní výpovědi jednotlivých respondentů může autor potvrdit na základě účasti na tréninkových jednotkách dvou ze čtyř týmů, jež se daného výzkumu zúčastnily. Jak domácí, tak zahraniční hráči mezi sebou dobře komunikovali a autor práce si nevšiml žádné potyčky či nevlídného chování ani jedné ze stran. Na tréninkových jednotkách bylo možné pozorovat úrovnostní rozdíly mezi zahraničními a domácími basketbalisty. Ti zahraniční těžili ze svých zkušeností, ale třeba i z kvalitnější stavby těla a vyšší atletičnosti. Domácí hráče to však nijak neodrazovalo. Při nácviku herních situací těžili naopak ze svých silných stránek, které se u každého hráče lišily. Svým celkovým výkonem se snažili vyrovnat výkonům svých zahraničních spoluhráčů.

Závěrem by autor rád dodal, že je velmi potěšen tím, že výpovědi domácích basketbalistů byly pozitivní a že vnímají své zahraniční spoluhráče jako motivaci pro své další zlepšení.

10 ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

10.1 Shrnutí zkoumaných dat

Tato bakalářská práce zkoumá vliv zahraničních hráčů na české basketbalové hráče hrající v Kooperativa NBL. Aspekt, který je touto prací sledovaný, je čistě názorový. Na základě polostrukturovaných rozhovorů se autor dané práce snažil zjistit subjektivní pohled českých basketbalistů a jejich postoj k prezenci zahraničních hráčů v domácí soutěži.

V teoretické části se autor práce zabývá obecně sportovní migrací a globalizací. Činí tak za účelem pochopení, proč nejen basketbaloví hráči, ale i ostatní sportovci často volí pro své kariéry přestupy do zahraničí a nezůstávají ve svých domácích soutěžích. Dalším hlavním tématem je realita českého basketbalu z pohledu kvót maximálního počtu zahraničních hráčů, které týmy Kooperativa NBL musí dodržovat. Vysvětlen je i přestupní řád, který musí každý hráč i tým dodržovat v případě přestupu, nebo v situaci, kdy chce klub hráče prodat. Značný úsek je věnován práci Özmena z roku 2019. Ten se – na rozdíl od metodiky této bakalářské práce – rozhodl zkoumat prostředí Turecké TBSL na základě statistických údajů před a po uvolnění kvót pro maximální počet zahraničních hráčů, kteří mohou být zapsáni na soupisce jednoho družstva. Zmínka o této práci má pouze ilustrační hodnotu a slouží jako ukazatel, že zahraniční hráči mohou mít přímý vliv na úspěšnost a rozvoj domácího talentu. Autor této práce nebral v potaz žádné statistické údaje. Výsledky vyvodil z polostrukturovaných rozhovorů a vlastního vjemu, který získal díky osobní účasti na tréninkových jednotkách dvou ze čtyř týmů, jež se výzkumu zúčastnily. Cílem této práce tedy bylo odhalit názor domácích basketbalistů na ty zahraniční. Výzkum měl ukázat, zda domácí hráči vnímají ty zahraniční pozitivně ve smyslu, že se od nich mohou učit díky zkušenostem, které zahraniční hráči nasbírali v průběhu své kariéry, či negativně s ohledem na sníženou minutáž a herní vyčerpání, které jde ve prospěch zahraničních hráčů.

Praktická část byla věnována samotnému výzkumu, tedy polostrukturovaným rozhovorům s 11 hráči ze čtyř družstev, kteří aktuálně hrají v Kooperativa NBL.

Výsledky rozhovorů se dají rozdělit do dvou částí: základní informace a vjem zahraničních hráčů. Základní informace pomohly získat obraz o tom, zda se hráči dokáží v domácím prostředí uživit a vidí basketbal jako své ať už současné, nebo v případě

studentů, budoucí povolání a zda mají ambice vydat se ve své kariéře do zahraničí. Od hráčů, kteří už měli se zahraničním angažmá zkušenost, byl zjišťován důvod návratu zpět do Čech. Naopak ti, kteří se zahraničím ještě zkušenost neměli, ale měli by pro tuto variantu ambice, byli konfrontováni otázkou, proč tak ještě neučinili.

Z výzkumu vyplynulo, že až na jednoho se všichni hráči, kteří již nestudují a věnují se basketbalu na plný úvazek, dokáží uživit a žádnou další práci si navíc hledat nemusí. Pouze respondent č.3 z týmu č.2 uvedl, že si k basketbalové kariéře našel práci na poloviční úvazek.

Respondenti, kteří již měli zkušenost se zahraniční kariérou, uvedli několik důvodů pro svůj návrat. Mezi důvody patřila pandemie Covidu-19, nedostatečné prosazení v zahraničí či prostý fakt, že z domácího prostředí dostali hráči lukrativnější podmínky a bylo pro ně výhodnější vrátit se zpět do Čech. Tito hráči byli tři a dva z nich uvedli, že stále mají ambici se do zahraničí vrátit. Jeden hráč přiznal, že vzhledem k pokročilejšímu věku už takovou variantu nevyhledává a spíše se soustředí na tvorbu rodinného zázemí v České republice.

U hráčů, kteří ještě zkušenost se zahraniční ligou nenasbírali, byly odpovědi taktéž diverzifikované. Mezi hlavní důvody opět patřil nedostatek lukrativních nabídek nebo pandemie Covidu-19. Studující hráči několikrát uvedli, že se do zahraničí neodvážili kvůli studiu a tvorbě jakýchsi „zadních vrátek“ pro případ, že by se jejich basketbalová kariéra nevyvíjela pozitivně.

V druhé části rozhovorů byl kladen důraz na hlavní cíl této práce, a na to, jak domácí basketbalisté vnímají ty zahraniční. Naprostá většina hráčů vnímá prezenci zahraničních hráčů jako pozitivní jev. Negativní aspekty začali hledat až na dotaz autora práce. Hráči se shodovali v názoru, že se od zahraničních hráčů mohou učit a přejímat herní styly z různých kultur, ke kterým by jinak neměli šanci se dostat. Několik hráčů si uvědomuje i mimoherní přínosy pro český basketbal. Díky prezenci zahraničních hráčů se zvyšuje kompetitivnost a úroveň domácí Kooperativa NBL. To může zapříčinit větší snahu českých hráčů prosadit se a mohou mít větší tendenci a snahu vyrovnat se kvalitě zahraničních hráčů. Jako výhodu zejména mladší hráči zmiňovali i cizí jazyk. Tréninkové jednotky, kterých se měl autor možnost zúčastnit, byly vedeny v angličtině, a to právě z důvodu prezenze zahraničních hráčů. Mladší hráči to brali jako velké pozitivum jak pro

své osobní životy, tak i pro budoucí přestup do zahraničí, kde nebudou mít tak velký problém s aklimatizací na jinou řeč.

U negativních aspektů, které hráči zprvu vůbec nezmiňovali a autor práce se je na to musel vyloženě zeptat, se často opakovala především snížená minutáž a občasná neprofesionalita zahraničních hráčů. Respondenti si jsou vědomi, že jim zahraniční hráči berou herní minuty, ale většina z nich to bere jako sportovní motivaci. Spíš než aby si na to stěžovali, tak dále vysvětlili, že je to vlastně motivuje k vlastnímu zlepšení a snaze vyrovnat se kvalitě zahraničních hráčů.

U otázky profesionality hráči zmiňovali občasné nedodržování interních pravidel. Například pozdní příchody na trénink nebo nedodržování nošení týmového oblečení. Opět tento aspekt zmínili více jako fakt, kterého si na zahraničních hráčích všímají, ale nikdo se nevyjádřil ve smyslu, že by mu to vyloženě vadilo, či překáželo.

Sesbíraná data ukázala, že domácí basketbalisté si sice všímají negativních aspektů, které zahraniční hráči přinášejí do českého prostředí, ale obecně se o nich vyjadřují pozitivně. Uvědomují si, že jejich prezence je přínosná pro zvyšující se kvalitu Kooperativa NBL, i pro ně samotné. Od cizinců mohou přebrat herní aspekty, které by se v čistě domácím prostředí nemohli naučit a zvyšují tak svou vlastní kvalitu a šanci podívat se do kvalitnějších evropských či zámořských lig.

10.2 Přínosy práce a doporučení

Za hlavní praktický přínos této práce lze považovat průzkum českého basketbalového prostředí na nejvyšší úrovni a zjištění vlivu zahraničních basketbalistů na ty české ze subjektivního pohledu samotných hráčů. Díky metodě polostrukturovaných rozhovorů s vybranými hráči ze čtyř klubů působící v Kooperativa NBL dokázal autor této práce získat základní povědomí o tom, jak se domácí basketbalisté ztotožňují s prezencí zahraničních hráčů ve svém domácím prostředí. Tato metoda výzkumu se může využít i v ostatních soutěžích a ligách s cílem zjistit povědomí o zahraničních sportovcích i z jiných sportovních odvětví a výsledná data porovnat a vytvořit tak souhrnný pohled na danou problematiku.

Zajímavé by mohlo být přenesení výzkumu Özmena (2019) na české prostředí. Ten sledoval proměnu Turecké TBSL na základě zvyšujícího se počtu zahraničních hráčů v této lize. Vypozoroval statistický propad tureckých basketbalistů v několika důležitých

herních aspektech jako je minutáž, počet proměněných i neproměněných střel a podobně. Dále by se mohla být porovnána tato potenciální statistická data s těmi názorovými – sesbíranými v této práci – a utvořen kompletní obraz toho, jak jsou zahraniční hráči vnímáni v domácím prostředí.

SEZNAM LITERATURY

1. Andreff, W. (2009) *The economic effects of ‘muscle drain’ in sport. Labour Market Migration in European Football: Key Issues and Challenges.*
2. Armstrong, M. (2002). *Řízení lidských zdrojů.* Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0469-2.
3. Campa, D. (2022). *Exploring the market of soccer player registrations: An empirical analysis of the difference between transfer fees and estimated players’ inherent value.* Journal of Sports Economics.
4. Crossan, W. (2024). *Import-Export Value Variance in Czech Sport.* Maguire, J., Liston, K. & Falcous, M. (Eds.). *Handbook of Sport and Migration* (p. in print). London, UK: Edward Elgar Publishing.
5. Crossan, W. & Jezdik, M. (2011). *Import or buy local: Comparative analysis of the use of foreign import players versus developing homegrown players in the Czech basketball league.* Official Conference Proceedings. XIII IASE a III ESEA Conferences on Sports Economics, Praha: Vysoká Škola Ekonomická v Praze – Oeconomica.
6. Crossan, W. & Ruda, T. (2019). *Purchasing power? A cross-sport comparison of the use of imported athletes in Czech sports. In Globalized Sport Management in Diverse Cultural.*
7. ČBF. (2023) *Přestupní řád basketbalu* [online]. [cit. 17.3.2024]. Dostupné z: https://cz.basketball/upload/docs/1684068749_P%C5%99estupn%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d.pdf
8. *Česká stopa v NBA. Víte, kolik našich hráčů už ve slavné soutěži hrálo?* [online]. [cit. 22.3.2024]. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/>
9. Drápela, E., (2021). *Praktická humánní geografie*, ISBN 978-80-7494-580-9
10. ESPN.com [online]. [cit. 20.4.2024]. Dostupné z: <https://espn.com>
11. Eurobasket.cz [online]. [cit. 20.4.2024]. Dostupné z: <https://eurobasket.cz/cs/>
12. Fárek, J., Kraft, J. (2012). *Světová ekonomika v epoše globálních změn.* 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci. 254 s. ISBN 978-80-7372-910-3.
13. Fiba. (2022). *Pravidla basketbalu 2022, oficiální výklad* [online]. [cit. 20.4.2024]. Dostupné z: https://cz.basketball/upload/docs/1693559697_Interpretace%20pravidel%202023_Y.pdf

14. Flowerdew, R. & Martin, A. (1997). *Methods in Human Geography: A Guide for Students Doing Research Projects*.
15. Hardman, A., & Iorwerth, H. (2014). *Player quotas in elite club football. Sport, Ethics and Philosophy*.
16. *Korac Cup 1995-96* [online]. [cit. 20.4.2024]. Dostupné z: <http://www.linguasport.com>
17. Lee, S. (1966). *A Theory of Migration*. In: *Demography*. Jstor. [online]. [cit. 14.3.2024]. Dostupné z: [https://www.jstor.org/stable/pdf/2060063?absegments=0%](https://www.jstor.org/stable/pdf/2060063?absegments=0%0)
18. Livesport. *Euroliga – archiv výsledků, tabulky*. [online]. [cit. 20.4.2024]. Dostupné z: <https://www.livesport.cz/basketbal/evropa/euroliga/archiv/>
19. Maguire, J. (2005). *Power and Global Sport Zones of Prestige, Emulation and Resistance*.
20. Maguire, J. (2011). *'Real politic' or 'ethically based': Sport, globalization, migration and nation-state policies*. *Sport in Society*, 14(7–8), 1040–1055.
21. Národní sportovní agentura. (2020) *Výsledky výzkumů: Míry popularity sportu v České republice 2020, Finanční náročnosti provozování sportů z hlediska pořízení potřebné výstroje a výzbroje* [online]. [cit. 3.5.2024]. Dostupné z: https://nsa.gov.cz/wp-content/uploads/2021/01/Vyzkumy_popularita_a_fin_narocnost_sportu_2020-2.pdf
22. Nerad, P., Velenský, E. (1983) *Zpravodaj č. 37*. 1. vyd. Praha: Olympia.
23. *One of the world's best centre forwards* [online]. [cit. 29.4.2024]. Dostupné z: <https://www.fotmob.com>
24. Özmen, M.U., (2012). *Foreign player quota, experience and efficiency of basketball players*. *Journal of quantitative analysis in sports*.
25. Özmen, M. U. (2019). *Short-term impact of a foreign player quota liberalisation policy on domestic player performance: evidence from a regression discontinuity design*. *International Journal of Sport Policy and Politics*.
26. *Petra Kvitová – životopis, úspěchy a WTA žebříček* [online]. [cit. 3.1.2023]. Dostupné z: <https://www.teniszive.cz/>

27. Pichanič, M. (2004). *Mezinárodní management a globalizace*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-886-X.
28. *Predators-Sharks, Avalanche-Blue Jackets to play in NHL Global Series* [online]. [cit. 21.4.2024]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/2022-nhl-global-series-teams-announced-333214498>
29. Proballers. (2024). Basketball leagues stats coverage. [online]. [cit. 20.5.2024]. Dostupné z: <https://www.proballers.com/page/7-leagues-we-cover>
30. Sekot, A. (2008). *Sociologické problémy sportu*. 1. vyd. Praha: Grada. 224 s. ISBN 978-80-247-2562-8.
31. Velenský, M., Velenský, E. (1994) *Sport report*. 1.vyd. Praha: ČTK – Repro a.s.

SEZNAM OBRÁZKŮ TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Operacionalizace polostrukturovaného rozhovoru (hráči bez zkušenosti se zahraničním angažmá)	35
Obrázek 2: Operacionalizace polostrukturovaného rozhovoru (hráči se zkušeností se zahraničním angažmá)	36

Seznam tabulek

Tabulka 1: Porovnání výkonnosti mezi zahraničními a domácími basketbalisty v sezónách 2012/2013 až 2015/2016.	24
--	----

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj kvót vztahujících se na počet zahraničních hráčů v Turecké basketbalové lize 1997/1998-2015/2016	22
Graf 2: Porovnání počtu českých a zahraničních hráčů hrajících v Kooperativa NBL doplněno o počet českých hráčů hrajících v zahraničí v sezónách 2013-2022	28

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Žádost pro schválení etiky výzkumu v bakalářských a diplomových pracích vedoucím práce

Příloha č. 2: Text informovaného souhlasu

Příloha č. 3: Přepis rozhovorů

Príloha č. 1: Žádost pro schválení etiky výzkumu v bakalářských a diplomových pracích vedoucím práce

Fakulta tělesné výchovy a sportu

MĚNÍME SVĚT POHYBEM MOTION IS OUR PASSION

© Etická komise UK FTVS, 2024 / Verze: EK UK FTVS 1 roz

Žádost pro schvalování etiky výzkumu v bakalářských a diplomových pracích vedoucím práce

Pravidlovou odpověď zakroužkujte – odpovíte-li pokaždé ANO, tak sběr dat schvaluje vedoucí práce. Odpovíte-li alespoň jednou NE, není možné tento dokument využít a je třeba nechat si výzkum schválit etickou komisí (EK). Tuto žádost vyplňuje student(ka) společně s vedoucím práce.

Nástroj sběru dat: **Rozhovory** Měsíc a rok sběru dat: Duben 2024

Název bakalářské/diplomové práce: Vliv cizinců na rozvoj českých hráčů v Kooperativě NBL

Jméno řešitele(ky): Tomas Kleinhampl

Jméno vedoucí(ho) práce/katedra: Mgr. William Moreau Crossan, Ph.D.

Výzkum je plánován primárně pro publikaci v bakalářské či diplomové práci (tj. tento dokument nemusí být přijatelný pro redakce časopisů, které vyžadují schválení výzkumu etickou komisí).	☒ ANO - ☐ NE
Rozhovor proběhne v českém jazyce v ČR na veřejném bezpečném místě, nebo online.	☒ ANO - ☐ NE
Respondenti budou dospělé osoby, které nejsou z vulnérabilních skupin (tj. svěprávné dospělé osoby, které nejsou: těhotné, ve výkonu trestu, členy menšin, křehkými seniory, osobami s mentálním či těžším zdravotním postižením, atp.).	☒ ANO - ☐ NE
Respondenti budou osloveni 1) přes sociální média, ke kterým má řešitel(ka) či vedoucí práce volný přístup, nebo 2) přes vlastní či veřejně přístupné e-mailové adresy. 3) Bude-li třeba získat kontakty na respondenty od organizace/instituce/klubu či svolení s vyvěšením oslovení účastníků na jejich sociální média, bude organizaci zaslán vedoucím práce schválený text vytvořený podle Předlohy 2.	☒ ANO - ☐ NE
Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Při rozhovoru budou převzata pouze data: jméno, příjmení, kontakt, odpovědi na otázky, případně název organizace (tj. nebudou převzaty adresy bydliště, data narození, rodná čísla, ani další identifikátory osob). Všechna převzatá data budou bezpečně uchována na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru a budou anonymizována (smazána) či pseudonymizována (nahrazena jiným jménem/názvem) v přepisu rozhovoru a do 1 dne po odsouhlasení rozhovoru respondentem budou všechny dokumenty s osobními daty respondenta smazány (nejpozději však do 2 týdnů). E-maily od každého respondenta vymaže řešitel(ka) nejpozději do 1 dne po posledním kontaktu v rámci výzkumu. Název organizace nebude publikován, ale může být ústně zmíněn při obhajobě. Řešitel(ka) v maximální možné míře zajistí, aby získaná data nebyla zneužita.	☒ ANO - ☐ NE
Odpovědi nebudou tak specifické, aby byly přiřaditelné k určité osobě. V případě, že by respondenti zmínili svá osobní data, na základě kterých by mohli být identifikováni, tak tato data budou do 1 dne po obdržení smazána. Řešitel(ka) rozumí, že text je anonymizován/pseudonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby a bude dbát na to, aby jednotlivé osoby ani organizace nebyly rozeznatelné v textu.	☒ ANO - ☐ NE
Rozhovor bude zjišťovat běžné údaje (tj. nebude zjišťovat žádné citlivé informace, např. o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filosofickém přesvědčení, členství v odborech, zdravotním stavu, o sexuálním životě/sexuální orientaci, přesné informace o financích).	☒ ANO - ☐ NE
Řešitel(ka) ani vedoucí není v rámci výzkumu ve střetu zájmů – výzkum jim nepřináší žádný benefit, jsou vzhledem k zkoumanému tématu nezávislí, jejich vztah k získaným datům je neutrální (tzn. nejsou zaujatí ve prospěch určitého výsledku výzkumu). Mají-li vztah k respondentům či zkoumané organizaci, tak tato skutečnost bude uvedena v práci a získaná data nebudou porovnávána s daty získanými neporovnatelným způsobem.	☒ ANO - ☐ NE
Výzkum představuje jen malé riziko, srovnatelné s riziky při běžné kancelářské práci.	☒ ANO - ☐ NE
Informovaný souhlas bude vytvořen podle Předlohy 1 a bude schválen vedoucím práce před zahájením sběru dat. Respondent(ka) ho dobrovolně podepíše dvakrát – před započítáním rozhovoru a po schválení přepsaného rozhovoru. Publikovány budou pouze respondenty schválené rozhovory nebo jejich části. Tato vyplněná a podepsaná žádost bude vyhotovena ve 2 originálech: 1 x bude uschována v uzamčeném prostoru u vedoucí(ho) práce, spolu s podepsanými informovanými souhlasy; 1 x bude spolu s odsouhlaseným textem informovaného souhlasu (bez podpisů a jmen respondentů) přiložena jako Příloha 1 do bakalářské/diplomové práce. Předloha 2 se nepublikuje.	☒ ANO - ☐ NE

Podpis řešitele(ky): [Signature] Vyjádření vedoucího práce: 10 x ANO = není třeba podat žádost EK

Podpis vedoucí(ho) práce/katedry: [Signature]

Příloha č. 2: Text informovaného souhlasu

Vážený pane,

v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv, nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů a dalšími obecně závaznými právními předpisy (*jakož jsou zejména Helsinská deklarace, přijatá 18. Světovým zdravotnickým shromážděním v roce 1964 ve znění pozdějších změn (Fortaleza, Brazílie, 2013); Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zejména ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.) a Úmluva o lidských právech a biomedicíně č. 96/2001, jsou-li aplikovatelné*), Vás žádám o souhlas s Vaší účastí ve výzkumném projektu na UK FTVS v rámci *bakalářské práce* s názvem *Vliv cizinců na rozvoj českých basketbalových hráčů v Kooperativa NBL* prováděné na neutrálním, veřejném, bezpečném, předem domluveném místě, nebo online.

Projekt bude probíhat v období: 11.4.2023 – 31.5.2024

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními MZ ČR.

Cílem výzkumného projektu je zjistit, zda je rozvoj českých hráčů ovlivněn přítomností cizinců v domácí lize a zda jsou hráči ovlivněni pozitivně či negativně.

Způsob zásahu bude neinvazivní. Budete se účastnit rozhovoru, při kterém se budu ptát na otázky ohledně jak vnímáte přítomnost cizinců ve Vašem týmu nebo obecně v celé lize.

V rozhovoru nebudu zjišťovat žádná citlivá data.

Rozhovor bude nahrán mobilní telefon. ten samý den bude nahrán do počítače a bezprostředně poté z mobilního telefonu smazán. Po přepsání Vám bude předložen anonymizovaný či pseudonymizovaný rozhovor ke schválení, které potvrdíte podpisem na konci tohoto dokumentu. Zveřejněn bude pouze přepsaný a Vámi schválený přepis rozhovoru či jeho části.

Časová náročnost rozhovoru: 5-7 minut.

Výzkumu se nezúčastní osoby s nakažlivým onemocněním.

Výzkum představuje pro účastníky jen malé riziko, srovnatelné s riziky při běžné kancelářské práci.

Vaše účast v projektu je dobrovolná a nebude finančně ohodnocená.

Přínosem tohoto výzkumného projektu pro Vás bude informace, zda jsou cizinci v České lize bráni pozitivně či negativně pro rozvoj domácích hráčů a v případě, že by domácí hráči přítomnost zahraničních hráčů vnímali negativně, tak doporučení pro změnu vedení české Kooperativa ligy.

S celkovými výsledky a závěry výzkumného projektu se můžete seznámit na e-mailové adrese: Kleinhamplik@seznam.cz nebo po dokončení práce v digitálním repozitáři Univerzity Karlovy na webových stránkách <https://dspace.cuni.cz/>.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: jméno a příjmení, e-mailová adresa, případně telefonní číslo a odpovědi na otázky z rozhovoru. Všechny získané údaje budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim budu mít pouze já a vedoucí práce.

Uvědomuji si, že text je anonymizován či pseudonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby – budu dbát na to, aby jednotlivé osoby nebyly rozpoznatelné v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou maximálně do 1 dne po odsouhlasení přepisu rozhovoru anonymizována (smazána) či pseudonymizována (nahrazena jiným jménem či názvem), nejdéle však do 2 týdnů po přepsání rozhovoru budou smazána všechna Vaše osobní data. Vaše e-maily vymažou nejpozději do 1 dne po posledním kontaktu s Vámi v rámci výzkumu. Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v bakalářské práci, případně v dalším výzkumu na UK FTVS.

Zmíníte-li název Vaší organizace, tak zaručuji, že nebude nikdy publikován, avšak může být ústně zmíněn při obhajobě práce.

V průběhu výzkumu nebudou pořizovány fotografie ani videa. Budou pořizovány pouze audionahrávky, které budou sloužit k uchování informací potřebných pro výzkum.

Výzkum byl schválen vedoucím práce na UK FTVS.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita ani použita pro jiné účely.

Jméno a příjmení hlavního řešitele:

Podpis:.....

Jméno a příjmení osoby, která provedla poučení:

Podpis:.....

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s účastí ve výše uvedeném projektu a že jsem měl(a) možnost si řádně a v dostatečném čase zvážit všechny relevantní informace o výzkumu, zeptat se na vše podstatné týkající se účasti ve výzkumu a že jsem dostal(a) jasné a srozumitelné odpovědi na své dotazy. Byl(a) jsem poučen(a) o právu odmítnout účast ve výzkumném projektu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS, která bude následně informovat předkladatele projektu. Dále potvrzuji, že mi byl předán jeden originál vyhotovení tohoto informovaného souhlasu.

Místo, datum

Jméno a příjmení účastníka Podpis:

.....

Souhlasím s textem přepsaného a anonymizovaného či pseudonymizovaného rozhovoru
v rámci výše uvedeného výzkumu a s publikací celého rozhovoru či jeho částí.

Jméno a příjmení účastníka Podpis:

.....

Příloha č. 3: Přepis rozhovorů

Tým č.1

Respondent č.1

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Já to hraji profi, takže se tím živím a nic jiného k tomu nedělám.

Na stránce proballers jsem si vyhledal, že jste nikdy nehrál v zahraničí, máte motivaci dostat se do zahraničních lig?

U mě už asi ne, je mi 25 let a už ten posun do zahraničí vidím obtížně a spíš se soustředím na to zůstat a udržet se tady v domácí lize.

Jak vnímáte zahraniční hráče ať už spoluhráče či protihráče? Berete je spíš jako motivaci ke zlepšení vlastních výkonů, nebo jako překážku k prosazení se do základní sestavy?

Spíš je to taková motivace. Ukázat trenérům, že jako český hráči na to máme a že tady nepotřebujeme nějaký zahraniční hráče, to je pro mě asi taková hlavní motivace, že prostě se dá hrát i s českými hráči, ne tady mít prostě 4-5 Američanů, který to budou tahat.

Dobře, takže z herního hlediska to berete pozitivně jako motivaci k lepším výkonům, ale vidíte na působení zahraničních hráčů i nějaké negativum?

Spíš negativně vnímám tech jejich přístup, ten jejich přístup není úplně adekvátní k tomu, jak by se měli chovat.

Když bych tuto otázku rozvinul, oni tedy mají nějaké návyky ze zahraničí, které Vám nevyhovují a třeba se nad Vámi i povyšují?

Nene, spíš jako ve smyslu, že přijdou pozdě na trénink bez omluvenky, nebo když jedeme na zápas a máme mít týmový věci, tak oni je nemají. Je to spíš, že jim je to jedno tyhle věci. Ale záleží tým od týmu, někdy ty český kluci za to dostávají bídu, že ty zahraniční si můžou dělat vlastně co chtějí a ty český kluci jsou v takových jako mantinelech, ale jak říkám, je to jak kdo, je to dost individuální.

Takže když to shrneme, tak herně jejich přítomnost berete pozitivně jako motivaci a negativně to vnímáte spíše mimo hřiště?

No je to spíš o tom přístupu a ta nátura, že si člověk dovolí, co mu trenéři dovolí. Když to vezmu třeba, že by tady měli být lídři, tak někdy prostě ty lídři úplně nejsou, spíš jedou statistiky a pak na tom hřišti, nebo i obecně životně, to nevypadá jako lídr týmu.

Poslední otázka, Vám je tedy 25 let a do zahraničí jste neodjel. Myslíte si, že jeden z aspektů by mohla být přítomnost právě zahraničních hráčů, kteří Vám brali místo v sestavě a vy jste se tedy tak nemohl dostatečně rozvíjet?

Ne to ne, podle mě to je vždycky chyba toho hráče, třeba tomu basketu nedá tolik co by mohl nebo co by měl. Asi tak no, prostě talent a dřina a není to o tom, že nám tady berou ty hráči minuty. Je to o tom, kdo k tomu má jaký přístup, pak záleží. Někdo má třeba zdravotní problémy, někdo třeba nemá takovou tu morálku, když se nedaří, takže je to spíš o tom člověku, jakou má motivaci se prosadit nebo ne.

Respondent č.2

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Já do toho ještě studuji, ale beru to jako svou hlavní obživu.

Takže do budoucna po studiu máte v plánu se basketbalu nadále věnovat na profesionální úrovni?

Když to vyjde, tak jo. Když ne, tak ne.

Na stránce proballers jsem si vyhledal, že jste nikdy nehrál v zahraničí, máte motivaci dostat se do zahraničních lig?

Já se tomu úplně nebráním, ale nevidím moc velkou šanci na to, abych se do zahraničí mohl dostat.

Jak vnímáte zahraniční hráče at' už spoluhráče či protihráče? Berete je spíš jako motivaci ke zlepšení vlastních výkonů, nebo jako překážku k prosazení se do základní sestavy?

Obecně to beru více jako motivaci. Ukázat se trenérům, že na to jako čeští hráči máme a že není třeba sem přivádět několik Američanů, aby nás potahali, ale že se jim dokážeme vyrovnat.

Dobře, takže z herního hlediska to berete pozitivně, jako motivaci ke zlepšeným výkonům, ale vidíte na působení zahraničních hráčů i nějaké negativum?

Občas to chování není úplně adekvátní, je to teda dost individuální a každý hráč to má trochu jinak, ale občas si někteří myslí, že jim to tady patří, to jsou ty hlavní hráči. Na druhou stranu je to pochopitelný, když hrají hodně minut, ale jak říkám, je to dost individuální a každý to má trochu jinak.

Tým č.2

Respondent č.1

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Co se týče basketu, tak něco málo z toho mám, mám z toho nějaké peníze a normálně k tomu studuju VŠ a do toho teda i pracuji s dětmi.

A do budoucna se vidíte jako profesionální basketbalista?

Tak určitě tam ta možnost je, ale soustředím se taky hodně na školu, aby to nebylo čistě zaměřený jenom na ten sport, abych měl nějaký zadní vrátka nebo nějaký další možnosti, kdyby basket nevyšel.

Máte, nebo měl jste, ambici hrát v zahraničí?

Stopro, vždycky jsem cílil hlavně na to zahraničí, ale zatím ještě zůstávám tady.

Proč jste ještě neodjel?

Jednak nebyla žádná nabídka a já jsem měl vždycky tady v Česku třeba školu nebo něco, co mě trošku táhlo k tomu, abych zůstal tady. Na nějaký Erasmus, když jsem byl menší jsem si netroufal, s tím basketem je to takový složitější a nebyl na to úplně čas nebo příležitost.

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně? Mohl byste to ukázat na příkladech?

Má to svoje negativa i pozitiva. Co se týče pozitiv, tak ti zahraniční hráči mají trochu jinou mentalitu. Jdou do toho naplno a dokážou vás posunout na ten vyšší level co se týče výkonnosti a všeho možného. Negativa mi přijdou, že už i tady v Česku ti zahraniční hráči

trochu převažují nad těmi českými, takže ty čeští hráči nemají tolik příležitostí a tolik šancí se třeba potom prosadit.

Může být jeden z aspektů toho, že jste se ještě nedostal do zahraničí, právě přítomnost zahraničních hráčů, kteří dostávají přednost a vy se tak nedokážete vyhrát v domácím prostředí?

Určitě to může být jeden z těch důvodů.

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

To je asi hodně člověk od člověka, úplně takový problém to není. Co se třeba týče nošení týmových věcí nebo takhle, tak to zas takový problém není, většina to nosí, občas se stane, že zapomenou, nebo nemají vypráno třeba, ale jinak si myslím, že u nás v pohodě.

Respondent č.2

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Vnímám basket jako hlavní část života. Samozřejmě studuji, tenhle rok se budu hlásit na žurnalistiku a na management sportu v souvislosti s tím, že bych potom u toho sportu chtěl zůstat.

Co se týče zahraniční kariéry, máte, nebo měl jste, ambici se dostat do zahraničí?

Ano mám, je to přece jenom úplně jiná soutěž.

Dokážete říct, proč jste ještě do zahraničí neodjel?

Nabídky jsem měl, první mi překazil Covid a potom jsem si řekl, že ta česká cesta bude o něco lepší, ten skok do neznáma, když jsem takhle mladý, je to pro mě první rok u chlapů, to je za mě smrt, takže jsem se chtěl nějakým způsobem rozjet, ukázat se a rozvíjet ty schopnosti tady v česku a pak když tak popřípadě nějaký nabídky.

Dokážete říct, zda jeden z důvodů, proč jste do zahraničí neodjel, nemůže být i přítomnost zahraničních hráčů, přes které nedostanete tolik minut, a to ovlivňuje váš vývoj?

Já ty zahraniční hráče vnímám tak, jakože to je součást toho sportu v Česku. Přece jenom nějakým způsobem tu ligu osladí a trochu to zpestří, takže je beru prostě jako normální hráče. Beru to tak, jako kdyby byli z Česka, ale přece jenom jsou o něco lepší.

Dokázal byste mi říct nějaká pozitiva a negativa zahraničních hráčů?

Tak přinášejí určitě novou zkušenost z toho zahraničí, každá ta země má svůj specifický basket, když řeknu Amerika, tak ta má skvělou hru 1v1. Třeba Srbové, tak ti jsou zarputilí a taky přidávají něco do té hry a určitě velký pozitivum beru to, že se mi rozvíjí ten jazyk, angličtina a komunikace s těmi hráči.

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

U nás jsou ti kluci super, občas ta profesionalita trochu chybí, ale jak říkám, jsou to stejní hráči jako my. Nám taky občas chybí a nevidím v tom nějaký zásadní rozdíl, lídři by přeci jen měli být i čeští hráči ti zkušenější.

Respondent č.3

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Tak jelikož basketbal není v Česku na prvním místě, tak k tomu jsem nucený dělat věci navíc, takže jsem normálně zaměstnaný na poloviční úvazek, ale co se týká nějakého toho přístupu k tomu basketu, tak se právě snažím, aby to byla náplň mého života.

Vy už jste v zahraničí odehrál jeden zápas, je u Vás ambice se do zahraničí ještě vrátit zpátky?

Ta ambice tam pořád je, ale ten důvod, proč jsem se vracel, byl vlastně začátek covidu a taky jsem chtěl být poblíž rodiny.

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně? Mohl byste to ukázat na příkladech?

Do nějaký míry to beru určitě jako pozitivní aspekt, protože to posouvá celou soutěž tam, kam by měla směřovat, ale jak říkám, do jistý míry potom když jako máte na palubovce pět zahraničních hráčů a nemáte žádný Čechy, tak už to beru negativně.

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

S tímto chováním jako máme zkušenosti, ale myslím si, že to je hodně o trenérovi on to jakoby vyžaduje a musí tam být nějaká autorita z jeho strany, aby to fungovalo.

Poslední otázka, berete zahraniční hráče tak, že vám berou místo v základu a kvůli tomu se nemůžete tak dobře rozvíjet v domácím prostředí? Nebo právě jako motivaci pro rozvoj na základě toho, že se od nich můžete učit?

Tadyto je hodně subjektivní, ale já osobně to беру jako motivaci k tomu se rozvíjet a právě se jim jako vyrovnat a případně ukázat, že jsem lepší.

Tým č.3

Respondent č.1

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Tak po střední jsem zkoušel studovat do toho basketu, ale za první mě to nebavilo, ani jsem nebyl nějak studentský typ a tady to bylo těžší s tím, že se nespolečuje s žádnou školou nebo tak a dojíždění bylo složitý, takže jsem začal hrát basket a teďka se tím žívím a mám to jako jediné povolání.

Máte motivaci odjet hrát do zahraničí?

Určitě je to něco, co bych si chtěl někdy vyzkoušet, ale není to něco z čeho bych byl zklamaný, kdyby se nepovedlo, ale určitě to je věc, co bych si chtěl vyzkoušet.

Vám je 22 let, což je věk, kdy už by se o tom zahraničí mělo přemýšlet, dokážete říct, proč jste ještě neodjel?

Tak momentálně mám docela dobrou pozici tady v klubu, takže podmínky tu jsou pro mě dobrý, takže momentálně jsem neměl úplně důvod to tu opouštět, protože to tu bylo pro mě optimální. Kdyby se naskytl lepší příležitost, tak bych to třeba začal zvažovat, ale momentálně jsem spokojený.

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně? Mohl byste to ukázat na příkladech?

Tak když si vezmeme všechny týmy v Česku ale i zahraničí, tak každý tým má cizince, pak konkrétně spíš Američany a myslím si, že to je potřeba, že česká liga i přestože to není jedna z top lig Evropy, tak cizinci jsou důležitá část týmu, protože většinou přicházejí jako posily a jako hráči, kteří by měli ten tým nějakým způsobem vést, hlavně co se týče v zápasech, protože tam se to od nich očekává, že by nám ti zahraniční hráči měli nějakým způsobem pomoci, takže si myslím že cizinci jsou dneska nedílnou součástí basketbalových týmů a že se ani nějak nepočítá s tím, že by ti cizinci v těch týmech být neměli.

Když se zeptám na motivaci, berete zahraniční hráče tak, že se od nich chcete učit, nebo vás motivuje chuť je překonat?

Já si myslím, že je důležitý hlavně pro mě v mladém věku, že jsou tu lepší hráči s více zkušenostmi, od nich se můžu učit. A za druhý tým, že budu trénovat proti lepším hráčům, tak se automaticky budu i víc zlepšovat, než kdyby to byli hráči na stejný úrovni, tak já individuálně bych nepotřeboval být s horšími hráči.

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

Lidsky s nimi nemám vůbec žádný problém, jsou to v pohodě kluci a mimo basket tak jsou fakt fajn, ale jako všude jsou tu problém, že zvlášť u těch cizinců jsou ty ega prostě vysoký a dost často i pro ně to jako kontrolovat a občas chodí pozdě, občas si nevezmou týmový oblečení i když se jim to řekne jednou, dvakrát, třikrát nehraje to úplně roli. V tom hraní je to o tom egu, dost často chtěli být nejlepší a dávají přednost sobě před týmem což pak ovlivňuje ty český hráče, pro který je ten tým na prvním místě a když pak v zápase musí spolupracovat s někým pro koho ten tým na prvním místě není, tak je to občas těžký.

Respondent č.2

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Tak v tuhle chvíli už je to povolání. Po maturitě jsem ještě zkoušel studovat vysokou školu, ale bohužel s tím profesionálním sportem, už i na úrovni národního týmu, to není moc skloubitelný, takže jsem to pak bohužel musel ukončit kvůli spousta absencím atd. Takže zkoušel jsem, ale teďka posledních 7 let je to vlastně profese.

Vy jste hrál 2 roky v Německu, dokážete říct proč jste se vrátil?

Důvod byl jednoduchý, měl jsem první sezonu velmi dobrou, druhou sezónu jsem nedostával takovou minutáž a příležitost na hřišti, jakou bych si představoval a vlastně naskytla se nabídka z týmu XXX, což je dlouhodobě jeden z nejlepších týmů v Česku, takže jsem se vrátil zpátky do Česka.

A máte s odstupem času ještě ambice se znovu do zahraničí vrátit?

Ještě bych chtěl, přece jenom to pro mě pořád není úplně uzavřená kapitola. Myslím si, že po té první sezóně, kterou jsem měl – řekl bych až nadmíru úspěšnou – byl ten propad obrovskoj. Doteď nevím důvod toho propadu, takže bych se určitě chtěl ještě do zahraničí podívat

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně? Mohl byste to ukázat na příkladech?

Myslím si, že to je spíš motivace. Vlastně i zvyšují kvalitu té český ligy, protože co si budeme povídat, českých hráčů ani týmu není tolik kvalitních, takže určitě zvyšují úroveň, je to každodenní motivace, konkrétně tady v týmu XXX trénujeme s nejlepšíma Američanama, který tady v Česku jsou, takže myslím, že je to spíš motivací.

Když se zeptám na motivaci, berete zahraniční hráče tak, že se od nich chcete učit, nebo vás motivuje chuť je překonat?

V mý fázi kariéry už to není úplně o tom, abych si zkoušel dokazovat, že jsem lepší než oni. Spíš občas, když vidím, že mají nějaký dobrý věci, tak se je snažím napodobovat, ale spíš je to o tom, že už každý v tom týmu víme, jakou máme roli a tu plníme.

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušeností?

Tak občas jsou případy, kdy ten respekt tam trošku pokulhává a je to samozřejmě spousta věcí, které to mohou ovlivňovat. Všichni víme, jak nějaký naši spoluhráči vyrůstali, třeba bez otce, nebo jsou z mnoha sourozenců, takže se pak člověk nemůže divit, ale určitě ty problémy s nějakým tím respektem vůči trenérovi nebo dodržování těch týmových pravidel, dost z nich s tím má problémy.

Respondent č.3

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Vnímám to tak, že to je můj hlavní příjem, nic jiného nemám. Živí mě to vlastně celou tu mojí kariéru, kdy jsem vlastně začal pracovat jako sportovec.

Máte motivaci dostat se do zahraničí?

Určitě bych tu motivaci ještě měl, stále jsem ještě relativně mladý, když to tak řeknu, takže určitě bych si to chtěl aspoň zkusit, jaký to vlastně je.

Vám už je vlastně 25, což je věk, kdy už je to s tou zahraničí kariérou tak na hraně, dokážete říct, proč jste se tam ještě nedostal?

Asi nepřišla úplně lákavá nabídka někam. Měl jsem nabídky, když jsem byl právě mladší, když mi bylo 18 let, a právě se rozhodovalo, jestli půjdu ven. Já jsem vlastně začínal v Praze, kde se rozhodovalo, jestli podepíšu profesionální smlouvu v chlapech. Měl jsem nabídku do Španělska, ale nebylo to asi tak lákavé a zvolil jsem si tu cestu tady zůstat.

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně? Mohl byste to ukázat na příkladech?

Já si myslím, že od obojího je to trochu, ale když mám zmínit třeba ty pozitiva, tak určitě jako spoluhráči, co sem chodí ze zahraničí, tak mám prostor sebe sama nějak jako srovnat s tím zahraničním basketem, ať už to jsou Američani nebo nějaký evropský země. Takže je to fajn v tom, že se o nich dozvíš něco o jejich kultuře, je to fajn vlastně na hřišti, že se tak srovnáš s tím basketem, který oni si přivedou z té svojí země, takže v tomhle je to to pozitivum. To negativum bych řekl, že určitě když sem přijde nějaký cizinec, tak mě vlastně nějakým stylem omezuje, třeba i tím, že ti bere minuty nebo tvoje místo, ale vlastně v tomhle je to další pozitivum, že se jim musím vlastně furt dorovnávat, furt mám tu motivaci vlastně se dostat před ně a vzít jim to místo, takže mě to tak trošku i posouvá nahoru.

Když se zeptám na motivaci, berete zahraniční hráče tak, že se od nich chcete učit, nebo vás motivuje chuť je překonat?

Myslím si, že oboje, vlastně když přijde nějaký zkušenější hráč ze zahraničí, tak se mu snažím vyrovnat, takže se tím vlastně i zlepšuji a když přijde z nějakých lepších týmů,

tak vlastně má ty zkušenosti větší než já, takže si chci od něj vzít i to co se přivede za ty zkušenosti, a i tak se posouvat.

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

Takhle, za tu mou kariéru, co hraji tu nejvyšší soutěž a zažil jsem těch cizinců docela dost, tak musím říct, že je to hodně individuální. Někteří třeba nedodrží nošení týmového oblečení a mně osobně to úplně nevadí, ale je to takový, že jsme jeden tým a měli bychom tak vypadat i navenek. Pak to nepůsobí úplně dobře, když je každý oblečený jinak. Takže z téhle stránky bych řekl, že by bylo fajn, kdyby to nějak změnili a víc se přizpůsobili. Rok co rok se jim to snažíme vysvětlovat, ale je to neúspěšný vždycky.

Tým č.4

Respondent č.1

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Tak jelikož jsem basketbal začal v útlém věku, už asi ve čtyřech letech, vlastně přivedli mě k tomu moji rodiče, kteří oba hráli basket, takže já více méně neměl jinou volbu a basketem se i živím, takže žádný jiný povolání nemám.

Ohledně zahraničí, vy jste tam ještě nehrál, tak jestli jste měl, nebo stále máte, motivaci se tam dostat?

Určitě jsem měl motivaci se tam dostat, myslím si, že je to pro Čecha, kterej hraje českou ligu, docela těžký. Myslím si, že česká liga nepatří mezi nějaké top soutěže v evropském měřítku, takže člověk musí v té soutěži vyčnívat, aby se do zahraničí dostal. Nicméně nějakou nabídku jsem měl, ale nepřijal jsem ji, ale do budoucna bych určitě chtěl. Třeba jeden rok alespoň zkusit hrát někde v zahraničí a vyzkoušet si, jaké to je.

Jak jste zmiňoval odmítnutou nabídku, mohl byste mi říct, proč jste jí nepřijal?

Tak zvážil jsem nějaký pro a proti, finanční a nějaké věci okolo, a nakonec jsem teda zůstal v Česku.

Co se týká zahraničních hráčů at' už spoluhráčů nebo protihráčů, berete je jako pozitivum nebo negativum? Dokázal byste to vyhodnotit na příkladu?

Tak myslím si, že zahraniční hráče vnímám obecně pozitivně, protože si myslím, že pro českou ligu má hlavně plusy. Když si vezmu, že by se česká liga hrála jen s českými hráči, tak by ta úroveň, neříkám že by byla špatná, ale byla by o dost horší si myslím než s těmi zahraničními. Ti zahraniční hráči tu ligu i zlepšují, máme se od nich co učit, různé věci při hře, takže si myslím, že celá ta liga i hra s nimi jde nahoru.

Dokážete říct, zda vám zahraniční hráči brání v rozvoji na domácí půdě tým, že vám berou minuty a vy se pak kvůli tomu nedokážete prosadit?

Samozřejmě je to jedna z věcí, která už se tady dlouho diskutuje, že zahraniční hráči berou českým minuty. Myslím si, že je to pravda tak z poloviny. Myslím si, že čeští hráči na sobě tolik nemakají a tohle je může přimět k tomu, aby se více snažili a zlepšovali se, ale zároveň je tu nějaký limit na počet zahraničních hráčů v jednom týmu a možná by se ty limity měly nějakým způsobem trochu zpřísnit, aby ty český týmy měly na hřišti třeba furt českého hráče.

Když se ještě zeptám na pozitiva, berete zahraniční hráče spíše jako vzor a učíte se od nich, nebo jako motivaci překonat je a dostávat jejich minuty?

Tak za mě osobně je to asi obojí, jednak že sem přichází hráči, který toho mají v Evropě hodně odehráno a já od nich můžu něco okoukat, nebo se naučit. A zadruhé, když jsou ty hráči kvalitnější, tak mě samotného to motivuje abych na sobě víc pracoval a zlepšoval se vůči nim.

Respondent č.2

Berete basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat? Studujete k tomu?

Mám k tomu ještě školu, ale jako basketu se věnuji od druhé třídy, takže je to něco, co mě stále doprovází a dost mě to ovlivňuje, já jsem z Brna a jsem tady v klubu XXX jenom kvůli basketu, takže určitě ano.

Když to vezmu na zahraničí, máte ambici se tam podívat?

Určitě, protože basket v zahraničí je určitě kvalitnější než tady v Česku, jsou lepší hráči, větší haly, víc fanoušku, takže určitě to je něco, co by bylo fajn, kdyby se povedlo v kariéře.

Dokážete mi říct, proč jste do zahraničí ještě neodjel a držíte se v české lize?

Tak je to jednoduchý, protože ty zahraniční soutěže mají nějaký pravidla na to, kolik těch zahraničních hráčů může být, takže aby člověk mohl hrát třeba v německé lize, tak musí být lepší než všichni ti němečtí hráči, aby ten tým využil toho, že nakoupí toho zahraničního hráče, takže je zapotřebí být nejlepší v zahraniční lize, a pak by se o tom dalo přemýšlet, takže hlavně kvalita, to je jednoduchý.

Co se týká zahraničních hráčů ať už spoluhráčů nebo protihráčů, berete je jako pozitivum nebo negativum? Dokázal byste to vyhodnotit na příkladu?

Tak samozřejmě co se týče týmového charakteru, tak je to určitě posila a jak jsem našel v té předchozí odpovědi, ti hráči bývají nejkvalitnější z toho týmu, takže to určitě je plus, ale z pohledu domácího hráče je to zabírání míst, a pro toho hráče nebo soutěž to není úplně dobrý, protože ten talent se jenom kupuje a nevytváří.

Dokážete říct, zda vám zahraniční hráči brání v rozvoji na domácí půdě tým, že vám berou minuty a vy se pak kvůli tomu nedokážete prosadit?

Tak určitě to ovlivňuje, nemůžu říct jak moc, ale ten hráč, aby se někam dostal, tak je potřeba, aby hrál a když místo něj dostávají minuty zahraniční hráči, tak je to pro něj těžší samozřejmě.

Když se ještě zeptám na pozitiva, berete zahraniční hráče spíše jako vzor a učíte se od nich, nebo jako motivaci překonat je a dostávat jejich minuty?

Určitě bych odpověděl ano na obě možnosti, protože ti hráči si prošli vícero zeměmi a kluby a jsou to vlastně chodící informace, takže to je jenom dobře pro nás, jsou to dobří hráči a když trénuješ s dobrými hráči, tak jsi taky lepší. Od každého si můžeš něco vzít.

Respondent č.3

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života, nebo si k tomu musíte přivydělávat?

V současné chvíli mám jenom basket a samozřejmě je to hodně velká součást mého života, hraju už nějakých 27 let. Od puberty jsem se tomu začal věnovat na větší úrovni, víc profesionálně. Potom jsem se vlastně s basketem dostal do Ameriky, protože jsem studoval, takže jsem díky tomu dostal stipendium, takže můžu říct, že basket více méně

formuje můj život. Všechno se to točí, a vlastně i do teď točilo, kolem basketbalu, stěhoval jsem se tam, kde jsem měl smlouvu, kde jsem hrál, je to obrovská součást mého života.

Když jste nakouzl kariéru v Americe a vlastně jste během kariéry působil i v Turecku, dokáže říct, proč jste se z těchto destinací vrátil zpět do České ligy?

Tak samozřejmě je to o nějaké nabídce. Já jsem doufal, že po univerzitě půjdu a budu v zahraničí ještě déle, ale nejlepší nabídka, co přišla, byla z České ligy. Byla šance hrát tam poháry, tak jsem se vrátil, pak jsem si to chtěl ještě zkusit, tak jsem šel do Turecka, byly tam nějaký věci, co se jako okolo děly, tak jsem vyhodnotil, že nejlepší se bude vrátit, ale nebylo to, že bych preferoval být stále v Česku, ale myslím si, že to pro mě byla nejlepší možnost a vždycky jsem to podle toho vyhodnocoval.

A měl byste ještě ambici se do zahraničí podívat znovu?

Ne, tak na to už nemyslím, tady už mám zařízený život, tak to už je samozřejmě složitější. V současné době o tom určitě nepřemýšlím.

Co se týká zahraničních hráčů ať už spoluhráčů nebo protihráčů, berete je jako pozitivum nebo negativum? Dokázal byste to vyhodnotit na příkladu?

Já to beru asi jako pozitivně, protože to zvyšuje úroveň a kompetitivnost té soutěže, protože samozřejmě z těch domácích zdrojů nejde vyskládat celou ligu, pokud samozřejmě jsou přínosem. Když se ten zahraniční hráč nebere jen na ozdobu, tak samozřejmě je to přínosem. Zvyšuje to úroveň té soutěže, nějaké vnímání, že to není uzavřený a přináší nové prvky do té soutěže a naši hráči se s tím musí vyrovnávat, ať už s jiným stylem basketu a určitě to nějak obohacuje i ty hráče.

Dokážete říct, zda vám zahraniční hráči brání v rozvoji na domácí půdě tým, že vám berou minuty a vy se pak kvůli tomu nedokážete prosadit?

To si nemyslím. Samozřejmě můžou být nějaký možnosti, že ten tým by se až moc soustředil na ty zahraniční hráče, ale já si myslím, že samo o sobě, ti kluci se musí dostat na tu úroveň a už asi neexistuje, že by byly nějaký kvóty na mladý hráče. Myslím, že pokud ten hráč chce uspět a chce v tom být úspěšný, tak se musí zeptat sám sebe, jestli na to má a už asi neexistuje, že by nějak byly kvóty na mladý hráče s tím, že pokud ten hráč chce uspět a chce být úspěšný, tak se musí vyrovnat i tady s tímhle protivenstvím nebo preferováním.